

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (első tanács)

2013. január 17.*

„Kiváltságok és mentességek — Az Európai Parlament tagja — A mentelmi jog felfüggesztéséről szóló határozat — A képviselői feladatokkal nem kapcsolatos tevékenység — A mentelmi jog felfüggesztésére irányuló eljárás — A kiváltságok és mentességek fenntartásának elutasításáról szóló határozat — Az eljáráshoz fűződő érdek megszűnése — Okafogyottság”

A T-346/11. és T-347/11. sz. egyesített ügyekben,

Bruno Gollnisch (lakóhelye: Limonest [Franciaország], képviseli: G. Dubois ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Parlament** (képviselek: R. Passos, D. Moore és K. Zejdová, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

egyfelől a Parlament által 2011. május 10-én elfogadott, a felperes mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló határozat megsemmisítése iránti kérelem, valamint az emiatt az őt ért kár megtérítése iránti kérelem, másfelől a Parlament által 2011. május 10-én elfogadott, a felperes mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló határozat megsemmisítése iránti kérelem, valamint az emiatt őt ért kár megtérítése iránti kérelem tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

tagjai: J. Azizi elnök, S. Frimodt Nielsen (előadó) és M. Kancheva bírák,

hivatalvezető: C. Kristensen tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. július 10-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

Jogi háttér

A kiváltságokról és mentességekről szóló jegyzőkönyv

- 1 Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv (HL 2010. C 83., 266. o., a továbbiakban: jegyzőkönyv) 8. cikke előírja:

„A feladataik ellátása során kifejtett véleményük vagy leadott szavazatuk miatt az Európai Parlament tagjai ellen nem folytatható vizsgálat, nem vehetők őrizetbe, és nem vonhatók bírósági eljárás alá.”

- 2 A jegyzőkönyv 9. cikke így rendelkezik:

„Az Európai Parlament ülésszakainak ideje alatt az Európai Parlament tagjai:

- a) saját államuk területén a parlamentjük tagjaira vonatkozó mentességet élvezik,
- b) a többi tagállam területén mentességet élveznek mindenfajta őrizetbe vételre és bírósági eljárásra vonatkozó intézkedés alól.

A mentesség akkor is megilleti a tagokat, amikor az Európai Parlament üléseinek helyére utaznak, illetve onnan visszatérnek.

Nem lehet hivatkozni a mentességre olyan esetben, amikor valamely tagot bűncselekmény elkövetésében tetten érnek, továbbá a mentesség nem akadályozhatja meg az Európai Parlamentet azon jogának gyakorlásában, hogy valamely tagjának mentességét felfüggeszse.”

A Parlament eljárási szabályzata

- 3 Az Európai Parlament több alkalommal módosított eljárási szabályzata (a továbbiakban: eljárási szabályzat) időbeli hatálya folytán a jogvitára alkalmazandó 2011. márciusi változata (HL L 116., 1. o.) 3. cikke (6) bekezdésének második albekezdése értelmében:

„Ha a tagállamok illetékes hatóságai olyan eljárást kezdeményeznek, amely egy képviselőnek hivatalától való megfosztásával járhat, az elnök az eljárás állásáról rendszeres tájékoztatást kér. Az elnök az ügyet az [illetékes mandátumvizsgáló bizottság] elé utalja, amelynek javaslatára a Parlament az ügyben álláspontot alakíthat ki.”

- 4 Az eljárási szabályzat 5. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A képviselők [a jegyzőkönyvben] foglaltaknak megfelelően kiváltságokat és mentességeket élveznek.”

- 5 Az eljárási szabályzat 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Hatáskörének gyakorlása során a kiváltságok és a mentességek tekintetében a Parlament elsődlegesen arra törekszik, hogy demokratikus jogalkotó gyűlésként megőrizze integritását és biztosítsa a képviselők függetlenségét feladataik teljesítése során.

(2) A tagállamok illetékes hatóságainak valamely képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló, az Elnökhöz intézett kérelmét a Parlament plenáris ülésén jelentik be, és az illetékes bizottsághoz utalják.

(3) A kiváltságok és mentességek fenntartására irányuló, képviselő, illetve volt képviselő által az Elnöknek benyújtott összes kérelmet a Parlament plenáris ülésén jelentik be, és az illetékes bizottsághoz utalják.

[...]

(4) Sürgős esetekben, ha egy képviselőt letartóztatnak vagy mozgásszabadságában korlátoznak, és ezzel kiváltságai és mentességei nyilvánvalóan sérülnek, az elnök az illetékes bizottság elnökével és előadójával való előzetes megbeszélést követően kezdeményezheti az érintett képviselő kiváltságainak és mentességeinek érvényesítését. Az elnök ismerteti a kezdeményezést a bizottsággal, és tájékoztatja a Parlamentet.”

6 Az eljárási szabályzat 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az illetékes bizottság a mentelmi jog felfüggesztésére, illetve a mentelmi jog és a kiváltságok fenntartására irányuló kérelmeket haladéktalanul, a benyújtás sorrendjében vizsgálja meg.

(2) A bizottság indokolt határozati javaslatot tesz, amelyben a mentelmi jog felfüggesztésére vagy a mentelmi jog és a kiváltságok fenntartására irányuló kérelem elfogadására vagy elutasítására tesz ajánlást.

(3) A bizottság felkérheti az érintett hatóságot, hogy a mentelmi jog felfüggesztésével, illetve fenntartásával kapcsolatos véleménye kialakításához szükséges bármely információt vagy felvilágosítást bocsásson rendelkezésére. Az érintett képviselő lehetőséget kap a meghallgatásra és az általa a tárgyhoz tartozónak ítélt bármely iratot vagy egyéb írásos bizonyítékot előterjeszhet. Képviselőtében másik képviselő is eljárhat.

[...]

(6) A mentelmi jog vagy kiváltságok védelmére vonatkozó esetekben a bizottság megállapítja, hogy a körülmények mennyiben jelentik a képviselő mozgásszabadságának igazgatási vagy egyéb korlátozását a parlamenti ülésekre való utazás vagy az onnan történő elutazás esetén, illetve képviselői megbízatásának keretében történő véleménynyilvánítás vagy szavazás esetén, illetve mennyiben felelnek meg a [jegyzőkönyv] [9]. cikkében meghatározott – nemzeti jog hatálya alá nem tartozó – szempontoknak, majd javaslatot tesz, amelyben felkéri az érintett hatóságot a szükséges következtetések levonására.

(7) A bizottság az érintett hatóság hatáskörére és a kérelem elfogadhatóságára vonatkozóan indokolással alátámasztott véleményt adhat, de semmiképpen nem nyilatkozhat a képviselő bűnösségével, illetve ártatlanságával kapcsolatban, sem arról, hogy a neki tulajdonított vélemény vagy cselekedetek indokolttá tesznek-e büntetőeljárást, még abban az esetben sem, ha a kérelem vizsgálata során a tényállásról részletes tudomást szerez.

(8) A bizottság jelentése első pontként szerepel az előterjesztést követő első ülésnap napirendjén. A határozati javaslat(ok)hoz módosítás nem terjeszthető be.

A vita kizárólag a mentelmi jog felfüggesztésére, illetve mentelmi jog vagy kiváltság fenntartására tett egyes javaslatok mellett vagy ellen szóló érvekre terjed ki.

A 151. cikk sérelme nélkül, a vitában nem szólalhat fel az a képviselő, akinek a kiváltságait vagy mentességeit az ügy érinti.

A jelentésben szereplő határozati javaslatokról a vitát követő első szavazáson szavaznak.

A parlamenti vizsgálatot követően a jelentésben szereplő valamennyi javaslatról egyenként szavaznak. Ha egy javaslatot elutasítanak, az ellentétes értelmű határozat tekintendő elfogadottnak.

(9) Az elnök haladéktalanul értesíti az érintett képviselőt és az érintett tagállam illetékes hatóságát a Parlament döntéséről, és tájékoztatást kér az eljárással kapcsolatos minden fejleményről és minden, az ügy következményeként született bírósági határozatról. Amint az elnök ezt az információt kézhez kapja, azt az általa legmegfelelőbbnek ítélt módon továbbítja a Parlamentnek, szükség esetén az illetékes bizottsággal való konzultációt követően.

[...]

(11) A bizottság ezeket az ügyeket és a rendelkezésre bocsátott dokumentumokat teljes mértékben bizalmasan kezeli.

[...]”

7 Az eljárási szabályzat 24. cikke szerint:

„(1) Az Elnökök Értekezlete a Parlament elnökéből és a képviselőcsoportok elnökeiből áll. A képviselőcsoportok elnökei csoportjuk egy tagjával is képviseltethetik magukat.

(2) A Parlament elnöke felkér egy független képviselőt, hogy vegyen részt az Elnökök Értekezletének ülésein, szavazati jog nélkül.

[...]”

8 Az eljárási szabályzat 103. cikkének (4) bekezdése értelmében:

„Az illetékes bizottság a 7. cikk alapján a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet mindig zárt ülésen vizsgálja.”

9 Az eljárási szabályzat 138. cikke továbbá a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az olyan [...] nem jogalkotási állásfoglalási indítványt, amelyet a bizottságban a tagok kevesebb mint egytizedének ellenszavazatával fogadtak el, módosítás nélküli szavazásra tűzik a Parlament napirendtervezetére.

A napirendi pontról egyetlen szavazással döntenek, kivéve, ha a végleges napirendtervezet kidolgozását megelőzően a Parlament képviselőinek egytizedét kitevő képviselőcsoportok vagy képviselők írásban kéri, hogy a napirendi pontot módosításra nyissák meg; ebben az esetben az elnök a módosítások előterjesztésére határidőt állapít meg.

(2) Azon szavazásra bocsátandó napirendi pontok felett, amelyeket módosítás nélkül tűztek a végleges napirendtervezetre, vitát sem nyitnak, kivéve, ha a Parlament másként nem határoz az ülés kezdetén a napirend elfogadásakor az Elnökök Értekezlete javaslata, vagy egy képviselőcsoport vagy legalább negyven képviselő kérésére.

(3) Az ülés végleges napirendtervezetének elkészítésekor az Elnökök Értekezlete javasolhatja, hogy további napirendi pontokat is módosítás vagy vita nélkül tárgyaljanak. A napirend elfogadásakor a Parlament ilyen javaslatot nem fogadhat el, ha valamely képviselőcsoport vagy legalább negyven képviselő legalább egy órával az ülés megkezdése előtt írásban kifogást emelt az ellen.

[...]”

- 10 Az eljárási szabályzat 151. cikkének (1) bekezdése előírja:

„(1) Azt a képviselőt, aki kéri, hogy személyes nyilatkozatot tehesen, az éppen tárgyalt napirendi pont vitájának végén hallgatják meg, vagy amikor jóváhagyják annak az ülésnek a jegyzőkönyvét, amelyre a felszólalás engedélyezése iránti kérelem vonatkozik.

Az érintett képviselő az ügy érdemében nem beszélhet, észrevételeit a vita során személyére tett megjegyzések vagy neki tulajdonított vélemények visszautasítására, illetve saját észrevételeinek helyesbítésére kell korlátoznia.”

A jogvita előzményei

- 11 A felperes, Bruno Gollnisch, az Európai Parlament képviselője, és a Rhône-Alpes régió (Franciaország) regionális önkormányzati képviselője. Ezenkívül a Front national képviselőcsoport elnöke a Rhône-Alpes régió regionális önkormányzatában.

- 12 2008. október 3-án a Rhône-Alpes régió Front national képviselőcsoportja sajtóközleményt fogalmazott meg a következő címmel: „»Affaire des fiches« à la région: les Tartuffe s’insurgent” [„A régió »kartotékügye«: a farizeusok lázadása”].

- 13 A közlemény a következőképpen szólt:

„A Rhône-Alpes régió hevesen reagált a Renseignements généraux [információs hivatal] arra vonatkozó kérdésére, hogy esetleg érkeztek-e nem keresztény tisztviselőktől a munkaidőbeosztás vallási okból való módosítására irányuló kérelmek. A szolgálatok főigazgatója »az országunkban a közszolgálat szervezését és működését szabályozó valamennyi republikánus elvvel ellentétesnek« minősíti e kérdést. [Q. (a Rhône-Alpes régió regionális önkormányzatának elnöke)] alapján megdöbbenőnek tartja e vizsgálatot. Ez nagyon kényelmes és nagylelkű hozzáállás, azonban megfélekedzik a jelenlegi helyzetről és rövid az emlékezete. Megfélekedzik a jelenlegi helyzetről, mivel nem úgy tűnik, hogy a keresztények azok, akik a »böjti« időszak végét (a nappalt könnyedén bepótolva éjjel) törve-zúzva, gyújtogatással, kicsapongva »ünneplik«. Megfélekedzik a jelenlegi helyzetről, mivel nem a keresztények gyújtották fel Rómát. Rövid az emlékezete, mivel a köztisztviselők nyilvántartását »republikánus« célból határozták el 1902-ben. Rövid az emlékezete, mivel akkor a »baloldal« volt hatalmon »petit père Combes-bel« és Waldeck-Rousseau-val. Rövid az emlékezete, mivel az alantas munkát elvégző szabadkőműves páholyok gond nélkül, teljesen nyugodt lelkiismerettel bejegyezték a nyilvántartásba, hogy »arab nővel él együtt«. Igaz, hogy a Baloldal ebben az időszakban a vallások ellen akart harcolni. A jelenlegi célja azonban annak támogatása, hogy Hazánkat elárassza, valamint kultúránkat és értékeinket lerombolja az iszlám, amelynek toleranciája, az emberi jogok és szabadságok tiszteletben tartása jól látható azokon a helyeken, ahol hatalom van, Szaúd-Arábiában, Iránban, Szudánban, Afganisztánban... a külvárosainkban, és a Páholyok és a baloldal áldásával hamarosan az egész országunkban?”

- 14 A Lyonban (Franciaország) 2008. október 10-én tartott sajtótájékoztatón a felperes többek között megerősítette, hogy e közleményt olyan személyek fogalmazták meg, akik felhatalmazással rendelkeztek az általa a regionális önkormányzatban elnökölt képviselőcsoport megválasztott képviselői nevében nyilatkozni.

- 15 A Ligue internationale contre le racisme et l’antisémitisme [rasszizmus és antiszemitizmus elleni nemzetközi liga] (LICRA) panaszát követően a francia hatóságok 2009. január 22-én büntetőeljárást kezdeményeztek ismeretlen személy ellen fajgyűlöletre uszítás miatt.

- 16 A Parlament elnökéhez címzett 2010. június 9-i levelében a felperes kérte, hogy a Parlament elnöke „fejezze ki erős tiltakozását a francia hatóságok előtt”. Kifejtette e levélben, hogy 2010. június 4-én a lyoni vizsgálóbíró megkísérelte a rendőrséggel őrizetbe vetetni az előtte való megjelenés céljából.

Rámutatott arra, hogy ezt a „kényszerintézkedést tiltja a francia alkotmány (26. cikke), valamint a kiváltságokról és mentességekről szóló 1965. évi jegyzőkönyv (jelenleg a Szerződéshez csatolt 7. sz. jegyzőkönyv 9. cikke), mivel e bíró nem kérte a parlamenti mentelmi jog[ának] felfüggesztését”.

- 17 2010. június 14-én a Parlament elnöke a plenáris ülésen bejelentette, hogy a mentelmi joga fenntartására irányuló kérelmet kapott a felperestől, és az eljárási szabályzat 6. cikkének (2) bekezdése alapján a Jogi Bizottság elé utalta e kérelmet.
- 18 A lyoni cour d'appel (fellebbviteli bíróság) főügyészének 2010. szeptember 14-i kérelme alapján a ministre d'État, garde des Sceaux, ministre de la Justice et des Libertés de la République française [a Francia Köztársaság államminisztere, pecsétőre és igazságügyminisztere] a Parlamenthez 2010. november 3-án érkezett, 2010. október 25-i levelében átadta a felperes mentelmi joga felfüggesztésére irányuló kérelmet a Parlament elnökének, e kérelem célja a felperes ellen tett feljelentés alapján a nyomozás lefolytatása, és adott esetben a felperes illetékes bíróságok elé állítása volt.
- 19 2010. november 24-én a Parlament elnöke a plenáris ülésen bejelentette, hogy a felperes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelem érkezett, és az eljárási szabályzat 6. cikkének (2) bekezdése alapján a Jogi Bizottság elé utalta e kérelmet.
- 20 B. Rapkay-t nevezték ki előadónak a felperesre vonatkozó két ügyirat, nevezetesen egyfelől a mentelmi jogának felfüggesztése, másfelől a mentelmi jogának fenntartása tekintetében.
- 21 A Parlament Jogi Bizottsága 2011. január 26-án mind a mentelmi joga fenntartására irányuló kérelem, mind pedig a mentelmi joga felfüggesztésére irányuló kérelem tárgyában meghallgatta a felperest.
- 22 2011. április 11-én a Jogi Bizottság a felperes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló parlamenti határozati javaslatot, továbbá a mentelmi joga fenntartásának elutasítására irányuló határozati javaslatot fogadott el.
- 23 A 2011. május 10-i plenáris ülésen a Parlament határozott a felperes mentelmi jogának felfüggesztéséről, és egyúttal a mentelmi joga fenntartásának elutasításáról.
- 24 A felperes mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló határozat indokolása a következőképpen szól:
- „A. mivel a francia ügyész kérelmezte Bruno Gollnisch [...] parlamenti képviselő parlamenti mentelmi jogának felfüggesztését azért, hogy lehetővé váljon egy vélhetően fajgyűlöletre uszítással kapcsolatos panasz kivizsgálása, valamint adott esetben az, hogy Bruno Gollnisch a francia elsőfokú, a fellebbviteli és legfelső bíróság elé álljon,
- B. mivel Bruno Gollnisch mentelmi jogának felfüggesztése egy fajgyűlöletre uszítással kapcsolatos vélhető szabálysértéshez kapcsolódik, amelynek előzménye egy 2008. október 3-án, a Rhône-Alpes régióknak a Bruno Gollnisch elnökölte Front Nationalhoz tartozó képviselőcsoportja által közzétett sajtóközlemény volt,
- C. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 9. cikkének megfelelően az Európai Parlament ülészaka alatt a képviselők saját államuk területén a parlamentjük tagjaira vonatkozó mentességet élvezik; és mivel a mentesség nem akadályozhatja meg az Európai Parlamentet azon jogának gyakorlásában, hogy valamely képviselőjének mentességét felfüggeszse,
- D. mivel a Francia Köztársaság alkotmányának 26. cikkének megfelelően nem lehet parlamenti képviselőt letartóztatni súlyos büntett vagy más jelentős bűncselekmény miatt, és nem lehet őrizetbe venni vagy őrizet jellegű intézkedés alá vonni azon nemzetgyűlés engedélye nélkül, amelynek tagja. Nincs szükség ilyen engedélyre súlyos büntett vagy más jelentős bűncselekmény elkövetésében való tettenérés, illetve jogerős ítélet esetében,

- E. mivel a jelen esetben a Parlament nem talált bizonyítékot a *fumus persecutionisra*, azaz arra, hogy komoly és megalapozott gyanú állna fenn arra vonatkozóan, hogy az ügyet a képviselőnek szánt politikai kár okozása céljából nyújtották volna be a bírósághoz,
- F. mivel a francia hatóságok kérelme nem Bruno Gollnisch [...] parlamenti képviselőként folytatott politikai tevékenységére vonatkozik; hanem Bruno Gollnisch, a Rhône-Alpes régió regionális önkormányzati képviselőjének kizárólag regionális és helyi természetű tevékenységeire, és ottani mandátumához általános választások révén jutott, amely elkülönül a[...] parlamenti képviselői minőségtől,
- G. mivel Bruno Gollnisch azzal magyarázta a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet kiváltó sajtóközleménynek a képviselőcsoportja által a Rhône-Alpes regionális önkormányzatban történt közzétételét, hogy ezt a Front National (Nemzeti Front) regionális szervezete írta, köztük a kommunikációs főnök, akinek »felhatalmazása volt arra, hogy a Front National megválasztott képviselői nevében beszéljen«; mivel a parlamenti mentelmi jognak egy ilyen helyzetre való alkalmazása azon szabályok indokolatlan kiterjesztését jelenti, amelyek célja a Parlament működését és függetlenségét érintő zavaró beavatkozás megelőzése,
- H. mivel nem a Parlament, hanem az illetékes igazságügyi hatóságok feladata eldönteni, valamennyi demokratikus garancia tiszteletben tartása mellett, hogy a fajgyűlöltre való uszításról szóló franciaországi törvényt milyen mértékben sértették meg, és ez milyen jogi következményekkel jár,
- I. mivel ezért ebben az esetben helyénvaló a parlamenti mentelmi jog felfüggesztését javasolni,
1. úgy határoz, hogy felfüggeszti Bruno Gollnisch mentelmi jogát [...].”
- 25 A felperes mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló határozat indokolása egyébként megegyezik a mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozat indokolásával, kivéve az I. preambulumbekendést és a rendelkező részt, amelyek a következőképpen szólnak:
- „I. [...] mivel azonban most, hogy a francia hatóságok hivatalosan is kérelmezték mentelmi jogának felfüggesztését, hogy a jövőben ilyen szabadságkorlátozó intézkedéseket fogadhassanak el, már nem szükséges e tekintetben Bruno Gollnisch mentelmi jogát fenntartani,
- [...]
1. úgy határoz, hogy nem tartja fenn Bruno Gollnisch mentelmi jogát és kiváltságait [...].”

Eljárás és a felek kérelmei

- 26 A Törvényszék Hivatalához 2011. július 7-én benyújtott kereseteivel a felperes megindította a jelen, a mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló (T-346/11. sz. ügy) és a mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló (T-347/11. sz. ügy) parlamenti határozatok megsemmisítése iránti, valamint az őt állítólagosan ért nem vagyoni kár megtérítése iránti kereseteket.
- 27 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (első tanács) úgy határozott, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát, és a Törvényszék eljárási szabályzatának 64. cikkében meghatározott pervezető intézkedések keretében felhívta a feleket bizonyos iratok benyújtására és írásban kérdéseket intézett hozzájuk. A felek eleget tettek ennek a felhívásnak.
- 28 A Törvényszék első tanácsának elnöke 2012. július 3-i végzésével úgy határozott, hogy a T-346/11. és a T-347/11. sz. ügyeket az eljárási szabályzat 50. cikkével összhangban a szóbeli és az írásbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából egyesíti.

- 29 A 2012. július 10-i tárgyaláson a Törvényszék meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a kérdéseire adott válaszait.
- 30 A T-346/11. sz. ügyben felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a parlamenti mentelmi joga felfüggesztéséről és a B. Rapkay által készített, A7–0155/2011. sz. jelentés elfogadásáról szóló 2011. május 10-i parlamenti határozatot;
 - ítéljen meg számára 8000 eurót nem vagyoni kártérítés címén;
 - ítéljen meg számára 4000 eurót a jogi képviselőjével és a jelen keresetre való felkészüléssel kapcsolatos költségek megtérítése címén.
- 31 A Parlament azt kéri, hogy a Törvényszék:
- a keresetet mint megalapozatlant utasítsa el;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.
- 32 A T-347/11. sz. ügyben felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a parlamenti képviselői mentelmi joga fenntartásának elutasításáról és a B. Rapkay által készített, A7–0154/2011. sz. jelentésről szóló 2011. május 10-i parlamenti határozatot;
 - ítéljen meg számára 8000 eurót nem vagyoni kártérítés címén;
 - ítéljen meg számára 4000 eurót a jogi képviselőjével és a jelen keresetre való felkészüléssel kapcsolatos költségek megtérítése címén.
- 33 A Parlament azt kéri, hogy a Törvényszék:
- a keresetet mint elfogadhatatlant utasítsa el;
 - másodlagosan a keresetet mint megalapozatlant miatt utasítsa el;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.

Indokolás

Előzetes észrevételek

A parlamenti képviselők mentelmi jogának a jegyzőkönyv által létrehozott rendszeréről

- 34 Emlékeztetni kell arra, hogy az európai parlamenti képviselők mentelmi joga, ahogyan azt a jegyzőkönyv 8. és 9. cikke meghatározza, a védelem két olyan formáját foglalja magában, amelyek a tagállamok nemzeti parlamentjeinek tagjait főszabály szerint megilletik, vagyis a képviselői feladatok ellátása során kifejtett vélemény és leadott szavazat tekintetében élvezett mentelmi jogot, valamint a parlamenti sérthetlenséget, amely lényegében a bírósági eljárásokkal szembeni védelmet jelenti (a Bíróság a C-200/07. és C-201/07. sz., Marra egyesített ügyekben 2008. október 21-én hozott ítéletének [EBHT 2008., I-7929. o.] 24. pontja és a C-163/10. sz. Patriciello-ügyben 2011. szeptember 6-án hozott ítéletének [EBHT 2011., I-7565. o.] 18. pontja).

- 35 A jegyzőkönyv 8. cikkének – amely olyan minden olyan eljárásra alkalmazandó különleges rendelkezést jelent, amelynek kapcsán az európai parlamenti képviselőt a képviselői feladatainak ellátása során kifejtett véleménye vagy leadott szavazata tekintetében mentelmi jog illeti meg – célja az európai parlamenti képviselők szabad véleménynyilvánítása és függetlensége védelmének biztosítása, vagyis megakadályoz minden, a képviselői feladatok ellátása során kifejtett vélemény vagy leadott szavazat miatti bírósági eljárást (a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 26. pontja).
- 36 A Bíróság emlékeztetett arra, hogy a jegyzőkönyv 8. cikkének – tekintettel a parlamenti képviselők szabad véleménynyilvánítása és függetlensége védelmének biztosításában megnyilvánuló céljára, valamint a megfogalmazására, amely a véleményeken kívül kifejezetten utal az európai parlamenti képviselők által leadott szavazatokra is – alapvetően az a rendeltetése, hogy azt az e képviselők által magán a Parlamenten belül tett nyilatkozatokra kelljen alkalmazni (a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 29. pontja).
- 37 A Bíróság ugyanakkor rámutatott arra, hogy nem kizárt, hogy az e képviselők által az Európai Parlamenten kívül tett valamely nyilatkozat a jegyzőkönyv 8. cikke szerinti, a képviselői feladatok ellátása során kifejtett véleménynek minősüljön, mivel az ilyen vélemény létezése nem a nyilatkozat megtételének helyétől, hanem a nyilatkozat jellegétől és tartalmától függ (a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 30. pontja).
- 38 A jegyzőkönyv 8. cikke ugyanis az európai parlamenti képviselők által kifejtett véleményekre utalás révén szorosan kapcsolódik a véleménynyilvánítás szabadságához. Márpedig a véleménynyilvánítás szabadsága mint a demokráciára és a pluralizmusra épülő, azon értékeket magáénak valló társadalom lényegi alapja, amelyeken az Unió az EUSZ 2. cikk szerint alapul, az Európai Unió Alapjogi Chartájának (HL 2010. C 83., 389. o.) 11. cikkében biztosított alapvető jognak minősül, amely Charta az EUSZ 6. cikk (1) bekezdése szerint ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések. E szabadságot kifejezetten biztosítja az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt egyezmény 10. cikke (a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 31. pontja).
- 39 Ezért meg kell állapítani, hogy a jegyzőkönyv 8. cikke szerinti „vélemény” fogalmát olyan tágan kell értelmezni, mint ami magában foglalja mindazokat a megnyilvánulásokat és nyilatkozatokat, amelyek – tartalmuknál fogva – szubjektív értékeléseket képező állításoknak számítanak (a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 32. pontja).
- 40 A jegyzőkönyv 8. cikkének szövegéből következik az is, hogy ahhoz, hogy valamely véleményre vonatkozzék a mentelmi jog, az európai parlamenti képviselőnek a „[feladata] ellátása során” kell azt kifejtenie, ez pedig magában foglalja azt a követelményt, hogy kapcsolatnak kell fennállnia a kifejtett vélemény és a parlamenti feladatok között (a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 33. pontja).
- 41 Az európai parlamenti képviselő által tett olyan nyilatkozatokkal kapcsolatban, amelyek miatt a képviselő származása szerinti országban büntetőeljárás indul, meg kell állapítani, hogy a jegyzőkönyv 8. cikkében biztosított mentelmi jog véglegesen megakadályozhatja a nemzeti igazságügyi hatóságokat és bíróságokat abban, hogy a területükön a közrend tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a bűncselekmények üldözésére és szankcionálására irányuló hatásköreiket gyakorolják, ezáltal pedig az ilyen nyilatkozatokkal sértett személyeket teljes mértékben megfoszthatja a bírósághoz fordulás jogától, ideértve adott esetben azt a lehetőséget is, hogy a polgári ügyekben eljáró bíróságok előtt elérjék a bekövetkezett károk megtérítését (lásd ebben az értelemben a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 34. pontját).
- 42 Figyelembe véve e következményeket, a kifejtett vélemény és a parlamenti feladatok között fennálló kapcsolatnak közvetlennek és nyilvánvalóan adotttnak kell lennie (a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 35. pontja).

- 43 Egyébként a jegyzőkönyv 9. cikke előírja, hogy az európai parlamenti képviselő saját állama területén a parlamentje tagjaira vonatkozó mentességet élvezi.
- 44 A jegyzőkönyv 9. cikkében megállapított sérthetlenség tartalmát a releváns nemzeti rendelkezésekre való utalással kell vizsgálni (a fenti 34. pontban hivatkozott Marra egyesített ügyekben hozott ítélet 25. pontja és a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 25. pontja), és az következésképpen eltérhet az európai parlamenti képviselő származási tagállama alapján.
- 45 Ezenkívül a képviselő sérthetlenségét a Parlament a jegyzőkönyv 9. cikkének harmadik bekezdése alapján felfüggesztheti, míg a 8. cikkben foglalt mentességet nem függesztheti fel (a fenti 34. pontban hivatkozott Patriciello-ügyben hozott ítélet 27. pontja).
- 46 Így, amikor valamely nemzeti hatóság a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet ad át a Parlamentnek, ez utóbbinak azt kell legelőször megvizsgálnia, hogy a felfüggesztésre irányuló kérelem alapjául szolgáló tények a jegyzőkönyv 8. cikke alá tartozhatnak-e, amely esetben nem függeszthető fel a mentesség.
- 47 Ha a Parlament arra a következtetésre jut, hogy a jegyzőkönyv 8. cikke nem alkalmazható, ezt követően azt kell megvizsgálnia, hogy a parlamenti képviselő a neki felrótt cselekmények tekintetében élvezi-e a jegyzőkönyv 9. cikkében szereplő mentességet, és ha igen, dönthet arról, hogy fel kell-e függeszteni e mentességet, vagy sem.

A jegyzőkönyv értelmében vett mentelmi jog felfüggesztése és mentelmi jog fenntartása között teendő különbségről

- 48 Legelőször is meg kell jegyezni, hogy bár az európai parlamenti képviselők mentelmi jogának felfüggesztése kifejezetten szerepel a jegyzőkönyv 9. cikkében, ez nem igaz a mentelmi jogok fenntartására, amely csak a Parlament eljárási szabályzata 6. cikkének (3) bekezdéséből következik, amely nem határozza meg e fogalmat.
- 49 A Bíróság a jegyzőkönyv 8. cikkére vonatkozóan kimondta, hogy az eljárási szabályzat belső szervezeti aktus, amely a Parlament javára nem állapíthat meg olyan hatásköröket, amelyeket jogi aktus – a jelen esetben a jegyzőkönyv – kifejezetten nem ismer el, és következésképpen ha a Parlament az érintett parlamenti képviselő kérelme nyomán az eljárási szabályzat alapján a mentelmi jog fenntartásáról szóló határozatot hoz is, ez olyan véleményt jelent, amely nem kötelező erejű a nemzeti igazságügyi hatóságokra nézve (a fenti 34. pontban hivatkozott Marra egyesített ügyekben hozott ítélet 39. pontja).
- 50 Az a tény továbbá, hogy valamely tagállam nemzeti joga a nemzeti parlament tagjainak védelmére irányuló eljárást oly módon szabályozza, hogy megengedi e parlament számára a beavatkozást, ha a nemzeti bíróság ezt a mentességet nem ismeri el, nem jelenti ugyanezen hatáskör elismerését az Európai Parlament számára az e tagállamból származó európai parlamenti képviselők tekintetében, mivel a jegyzőkönyv 8. cikke nem ír elő kifejezetten ilyen hatáskört a Parlament számára, és nem utal a nemzeti jogszabályokra (a fenti 34. pontban hivatkozott Marra egyesített ügyekben hozott ítélet 40. pontja).
- 51 Ezen ítélkezési gyakorlatból következik, hogy különbséget kell tenni a mentelmi jog fenntartásának azon fogalma között, amikor az a jegyzőkönyv 8. cikkén alapul, mivel ez utóbbi abszolút mentességet állapít meg, amelynek tartalmát kizárólag az európai jog határozza meg, és amelyet nem függeszthet fel a Parlament; és a mentelmi jog fenntartásának azon fogalma között, amikor az a jegyzőkönyv 9. cikkén alapul, ez utóbbi viszont a parlamenti képviselő származási tagállama szerinti nemzeti jogszabályokra utal a számára biztosított sérthetlenség tartalma és terjedelme tekintetében, e sérthetlenséget ezenfelül – ha kell – felfüggesztheti a Parlament.

- 52 Mivel a jegyzőkönyv 9. cikkében foglalt sérthetatlenségre jogosult a képviselő, és mivel a képviselő csak akkor fosztható meg ettől, ha a Parlament felfüggesztette azt, a jegyzőkönyv 9. cikke rendelkezései keretében a mentelmi jog fenntartása csak abban az esetben képzelhető el, ha – a képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelem hiányában – a parlamenti képviselő származási tagállama szerinti nemzeti jogi rendelkezésekből eredő sérthetatlenséget többek között az említett képviselő származási tagállama rendőrségének vagy igazságügyi hatóságainak cselekménye veszélyezteti.
- 53 E körülmények között az európai parlamenti képviselő kérheti a Parlamenttől, hogy tartsa fenn a mentelmi jogát, amint azt a Parlament eljárási szabályzata 6. cikkének (3) bekezdése előírja.
- 54 Ebből következik, hogy a parlamenti képviselő mentelmi jogának fenntartásáról szóló parlamenti határozat csak akkor képzelhető el, ha az illetékes nemzeti hatóságok semmilyen, a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet nem adtak át a Parlamentnek.
- 55 A mentelmi jog fenntartása ezáltal egy olyan eszközt jelent a Parlament számára, amellyel valamely parlamenti képviselő kérelmére beavatkozhat, amikor a nemzeti hatóságok megsértik, vagy megsérteni készülnek valamely tagja mentességét.
- 56 Ha viszont a nemzeti hatóságok a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet nyújtanak be, a Parlamentnek arról kell határoznia, hogy felfüggeszti-e a mentelmi jogot, vagy sem. Ebben az esetben a mentelmi jog fenntartásának már nincs értelme, mivel a Parlament vagy felfüggeszti a mentelmi jogot, és a mentelmi jog fenntartása többé már nem lehetséges, vagy elutasítja a mentelmi jog felfüggesztését, és annak fenntartása szükségtelen, mivel a Parlament tájékoztatja a nemzeti hatóságokat arról, hogy elutasította a felfüggesztésre irányuló kérelmüket, és hogy a mentesség ezáltal akadályát képezi azon intézkedéseknek, amelyeket ez utóbbiak hozhatnának vagy kívánnának hozni.
- 57 A mentelmi jog fenntartása következképpen cél nélküli, ha a nemzeti hatóságok a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet nyújtanak be. A Parlament ezután már nem járhat el a saját kezdeményezésére a tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságaitól származó alakszerű kérelem hiányában, hanem éppen ellenkezképpen, döntést kell hoznia, és így válaszolnia kell erre a kérelemre.

A jogorvoslathoz való jog gyakorlásáról és a Törvényszék által ennek keretében gyakorolt felülvizsgálat terjedelméről

- 58 Bár a jegyzőkönyvben elismert, az Uniót megillető kiváltságok és mentességek mindössze funkcionális jellegűek, és céljuk az Unió működése és függetlensége akadályainak elkerülése, nem szabad szem elöl téveszteni, hogy azokat kifejezetten a Parlament tagjai, valamint az uniós intézmények tisztviselői és egyéb alkalmazottai számára biztosították. Az a körülmény, hogy a kiváltságokat és mentességeket az uniós közérdek céljából írták elő, igazolja az intézmények azon hatáskörét, hogy adott esetben felfüggeszsek a mentelmi jogot, de nem jelenti azt, hogy e kiváltságokat és mentességeket kizárólag az Unió részére, és nem ugyanúgy az uniós tisztviselők, egyéb alkalmazottak vagy a Parlament tagjai számára biztosítják. A jegyzőkönyv tehát alanyi jogokat teremt az említett személyek javára, amelyeknek tiszteletben tartását a Szerződés által létrehozott jogorvoslati rendszer biztosítja (lásd a Törvényszék T-42/06. sz., Gollnisch kontra Parlament ügyben 2010. március 19-én hozott ítéletének [EBHT 2010., II-1135. o.] 94. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 59 El kell azonban ismerni, hogy a Parlament igen széles körű mérlegelési jogkörrel bír a mentelmi jog felfüggesztésére vagy fenntartására irányuló kérelmet követő határozat tartalmát illetően, azon politikai jelleg folytán, amellyel az ilyen határozat rendelkezik (lásd ebben az értelemben a fenti 58. pontban hivatkozott Gollnisch kontra Parlament ügyben hozott ítélet 101. pontját).

- 60 E jogkör gyakorlása azonban nem mentesül a bírósági felülvizsgálat alól. Az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik ugyanis, hogy e felülvizsgálat keretein belül az uniós bíróságnak vizsgálnia kell az eljárási szabályok betartását, az intézmény által megállapított tények ténybeli pontosságát, a nyilvánvaló hiba hiányát e tények mérlegelése során, illetve a hatáskörrel való visszaélés hiányát (lásd analógia útján a Bíróság 98/78. sz. Racke-ügyben 1979. január 25-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 69. o.] 5. pontját és a C-16/90. sz. Nölle-ügyben 1991. október 22-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-5163. o.] 12. pontját).
- 61 Emlékeztetni kell arra, hogy a Jogi Bizottság jelentésének indokolásával szembeni kifogást magának a mentelmi jog felfüggesztéséről szóló határozatnak az indokolásával szembeni kifogásnak kell tekinteni (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-345/05. sz., Mote kontra Parlament ügyben 2008. október 15-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-2849. o.] 59. pontját és a fenti 58. pontban hivatkozott Gollnisch kontra Parlament ügyben hozott ítéletének 98. pontját).
- 62 A fenti megfontolások fényében kell megvizsgálni a jelen kereseteket.

A megsemmisítés iránti keresetről a felperes mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó T-346/11. sz. ügyben

- 63 A felperes hat jogalapra hivatkozik a megsemmisítés iránti keresete alátámasztására.
- 64 Elsőként a jegyzőkönyv 9. cikkének megsértésére, másodsorban a Parlament Jogi Bizottsága „állandó döntéshozatali gyakorlatának” megsértésére, harmadsorban a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének megsértésére, negyedsorban a képviselői függetlenség megsértésére, ötödsorban az eljárási szabályzat 3. cikke (4) bekezdésének második albekezdésében szereplő, esetlegesen a képviselő hivatalától való megfosztását eredményező eljárásra vonatkozó rendelkezések megsértése, és hatodsorban a kontradiktórius eljárás elvének és a védelemhez való jogának a megsértésére hivatkozik.
- 65 Legelőször az első és a negyedik jogalapot kell együttesen megvizsgálni.

Az első, a jegyzőkönyv 9. cikkének megsértésére és a negyedik, a képviselői függetlenség megsértésére alapított jogalapról

- 66 A felperes első jogalapja alátámasztása érdekében arra hivatkozik, hogy a Parlament tévesen alkalmazta a jogot, amikor azzal az indokkal függesztette fel a mentelmi jogát, hogy a vitatott sajtóközleményben szereplő megnyilvánulást és véleményt a parlamenti képviselői tevékenységén kívül fejtette ki. Úgy ítéli meg ugyanis, hogy a politikai vita szabadságát és a képviselők véleménynyilvánítási szabadságát attól függetlenül védelemben kell részesíteni, hogy a Parlament szűk keretei között éltek-e ezekkel vagy sem, és hogy a mentelmi jogát következképpen fenn kell tartani, nem pedig felfüggeszteni. Úgy ítéli meg ugyanis, hogy a jegyzőkönyv 9. cikke minden, a szűk értelemben vett parlamenti tevékenység ellátásán kívül végzett cselekményre kiterjed, az előbbiekre pedig a jegyzőkönyv 8. cikke vonatkozik. A Parlament következképpen megsértette a jegyzőkönyv 9. cikkét.
- 67 A felperes továbbá a negyedik jogalapjának alátámasztására azt állítja, hogy a Parlament nem függeszthette volna fel a mentelmi jogát úgy határozva, hogy nem a parlamenti képviselői feladatainak ellátása során élt a véleménynyilvánítás szabadságával. Véleménye szerint ugyanis a Parlament korábbi döntéshozatali gyakorlata egyetlen esetben sem írta elő az európai képviselő számára azon kötelezettséget, hogy kinyilvánítsa e minőségét ahhoz, hogy a hivatalához kapcsolódó kiváltságokban és mentességekben részesülhessen akkor, ha a Parlament szokásos üléshelyein kívül nyilatkozik.
- 68 Ezáltal megsértették a politikai vita szabadságát, és a felperes szerint ebből az eljárási szabályzat 6. cikke (1) bekezdésének megsértése következik.

- 69 A Parlament vitatja ezen állításokat.
- 70 Meg kell jegyezni, hogy a Parlament kizárólag a jegyzőkönyv 9. cikke alapján vizsgálta meg a felperes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelmet, ez kiderül mind a Jogi Bizottság által készített jelentés indokolásából, mind pedig a mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozatból.
- 71 Egyébként a felperes írásbeli beadványában elismeri, hogy a Parlament helyesen állapította meg, hogy a mentelmi joga felfüggesztésére irányuló kérelmet kizárólag a jegyzőkönyv 9. cikke alapján kell megvizsgálni.
- 72 A felperes ezenkívül a tárgyaláson megerősítette, hogy véleménye szerint a jegyzőkönyv 8. cikke nem alkalmazható a jelen ügyben.
- 73 A felek így egyetértenek abban, hogy a felperes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelmet a jegyzőkönyv 9. cikkének rendelkezései alapján kellett megvizsgálni.
- 74 E tekintetben rá kell arra mutatni, hogy a jelen ügyben a vitatott sajtóközleményben szereplő, a felperesnek felrótt megnyilvánulás arra vonatkozik, ahogyan a Rhône-Alpes régió regionális önkormányzatának elnöke és szolgálatának főigazgatója reagált a Renseignements généraux egyes tisztviselőkkel kapcsolatos információk beszerzésére irányuló kérelemére.
- 75 Egyébként nem vitatott, hogy e megnyilvánulást a Rhône-Alpes régió regionális önkormányzatában helyet foglaló Front National képviselőcsoport szóvivője fogalmazta meg; e csoport elnöke a felperes, aki maga is ezen önkormányzat megválasztott képviselője.
- 76 Az sem vitatott, hogy a 2008. október 10-én Lyonban tartott sajtókonferencián a felperes megerősítette, hogy e közleményt olyan személyek fogalmazták meg, akik felhatalmazással rendelkeztek a regionális önkormányzat szóban forgó képviselőcsoportjának megválasztott képviselői nevében nyilatkozni.
- 77 Meg kell tehát állapítani, hogy e cselekmények a felperes által a Rhône-Alpes régió regionális önkormányzatán regionális önkormányzati képviselőkénti és a Front National képviselőcsoport elnökekénti minőségében ellátott feladatokkal állnak közvetlen kapcsolatban. Végeredményben – amint az ügy irataiból, különösen a keresetlevél A6., A8. és A10. mellékletéből, valamint az ellenkérelem B2. mellékletéből kiderül – e minősége miatt folytattak ellene eljárást a francia hatóságok.
- 78 Következésképpen nincsen kapcsolat a felperesnek felrótt, vitatott megnyilvánulás és a parlamenti képviselőként általa ellátott feladatok között, valamint még kevésbé van olyan közvetlen és nyilvánvalóan adott kapcsolat a vitatott megnyilvánulás és a parlamenti képviselő feladatai között, amely igazolhatná azt, hogy a jegyzőkönyv 8. cikkét kellene alkalmazni, úgy ahogyan azt a Bíróság értelmezte (lásd a fenti 42. pont).
- 79 Következésképpen helyesen állapította meg a Parlament, hogy a felperes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelmet kizárólag a jegyzőkönyv 9. cikke alapján kell megvizsgálni, és nem annak 8. cikke alapján.
- 80 A jegyzőkönyv 9. cikkének alkalmazása révén a felperes Franciaország területén az ezen ország nemzetgyűlésének tagjai számára elismert mentességekkel rendelkezik, amelyeket a francia alkotmány 26. cikke határoz meg.
- 81 A jelen ügyben a felperes azt rója fel a Parlamentnek, hogy azzal az indokkal függesztette fel a mentelmi jogát, hogy a vitatott megnyilvánulást, amely miatt őt tették felelőssé, a parlamenti képviselői tevékenysége keretén kívül fejtette ki, míg véleménye szerint a jegyzőkönyv 9. cikke minden,

a szűk értelemben vett parlamenti tevékenység ellátásán kívül végzett cselekményre vonatkozik, és célja a politikai vita szabadságának és a képviselő véleménynyilvánítási szabadságának védelme, függetlenül attól, hogy az Európai Parlament szűk keretei között éltek-e ezekkel, vagy sem.

82 Emlékeztetni kell arra, hogy a francia alkotmány 26. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A feladataik ellátása során kifejtett véleményük vagy leadott szavazatuk miatt a parlament tagjai ellen nem folytatható jogi eljárás, vizsgálat, azok nem tartóztathatók le, nem vehetők őrizetbe és nem ítéltetők el.

Nem lehet parlamenti képviselőt letartóztatni súlyos büntett vagy más jelentős bűncselekmény miatt, és nem lehet őrizetbe venni vagy őrizet jellegű intézkedés alá vonni azon nemzetgyűlés elnökségének engedélye nélkül, amelynek tagja. Nincs szükség ilyen engedélyre súlyos büntett vagy más jelentős bűncselekmény elkövetésében való tettenérés, illetve jogerős ítélet esetében.

A parlamenti képviselővel szembeni fogva tartást, szabadságelvonó vagy szabadságkorlátozó intézkedéseket, illetve a képviselő elleni eljárást fel kell függeszteni az ülésszak idejére, amennyiben azon nemzetgyűlés, amelynek tagja, azt kéri.

[...]”

83 Habár a felperes nem pontosítja, hogy úgy érti-e, hogy az e rendelkezésekben szereplő mentességet vagy sérthetlenséget alkalmazzák rá, meg kell állapítani, hogy érvelésével valójában a francia alkotmány 26. cikkének első bekezdésében foglalt mentesség alkalmazását kéri, ugyanis úgy ítéli meg, hogy a feladatai ellátása során általa kifejtett vélemények miatt nem folytatható jogi eljárás ellene, és nem ítéltető el.

84 A francia alkotmány 26. cikkének első bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazhatósága érdekében tehát – csakúgy, mint a jegyzőkönyv 8. cikkének alkalmazhatóságát illetően – az szükséges, hogy a Parlament tagjának véleménykifejtésére a parlamenti képviselői feladatai ellátása során kerüljön sor, mivel ebben a minőségében részesül a jegyzőkönyv 9. cikke alapján a francia alkotmányban elismert mentességben.

85 Márpedig meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben nem ez történt (lásd a fenti 74–78. pont).

86 Ebből következik, hogy a Parlament nem követett el hibát annak megállapításakor, hogy:

„[...]A] francia hatóságok kérelme nem [a felperes] [...] parlamenti képviselőként folytatott politikai tevékenységére vonatkozik; hanem [...], a Rhône-Alpes régió regionális önkormányzati képviselőjének kizárólag regionális és helyi természetű tevékenységeire, és ottani mandátumához általános választások révén jutott, amely elkülönül a[...] parlamenti képviselői minőségtől”.

87 Ebből továbbá az következik, hogy nincs jelentősége annak, hogy a parlamenti képviselő kinyilvánította-e ezen minőségét a vitatott megnyilvánulás alkalmával, mivel ezen elemet nem kell számításba venni annak meghatározásakor, hogy az említett megnyilvánulásra az érintett feladatainak ellátása során került-e sor.

88 Végül amennyiben a felperes által előadott érvelés arra hivatkozik, hogy nem a parlamenti képviselői feladatainak ellátása keretében járt el, hanem csupán politikai tevékenységei keretében, amelyet a Parlament minden tagja elláthat az említett feladatokon felül, és hogy ennél fogva a jelen esetben a francia alkotmány 26. cikkének nem az első bekezdése alkalmazandó, hanem inkább a második vagy harmadik bekezdése, meg kell állapítani, hogy a francia alkotmány 26. cikkének harmadik bekezdése értelmében lehetőség van az eljárás lefolytatására, hacsak a nemzetgyűlés azt nem ellenzi, ami azt jelenti, hogy ahhoz nem szükséges a nemzetgyűlés tagja által élvezett sérthetlenség felfüggesztése.

- 89 Ezenkívül, és amennyiben szükséges, emlékeztetni kell arra, hogy a jegyzőkönyv 9. cikke kifejezetten előírja a Parlament azon lehetőségét, hogy felfüggeszse azon mentelmi jogot, amelyet a parlamenti képviselő e rendelkezés alapján élvez.
- 90 Következésképpen nem róható fel a Parlamentnek, hogy – a jelen ügy körülményeire és a ministre d'État, garde des Sceaux, ministre de la Justice et des Libertés de la République française által benyújtott kérelemre tekintettel – célszerűnek tartotta a felperes jegyzőkönyvből eredő mentelmi jogának felfüggesztését a francia igazságügyi hatóságok által folytatott nyomozás lefolytatása céljából.
- 91 Végezetül, amennyiben a felperes azt állítja, hogy a Parlament ebben az esetben felfüggeszthette a mentelmi jogát, azonban a korábbi döntéshozatali gyakorlata alapján azt rendszerint nem tette meg, ez az érvelés lényegében összekeveredik a második és a harmadik jogalap alátámasztására felhozott érveléssel, és azok vizsgálatakor kell erre kitérni.
- 92 Következésképpen mind az első, mind a negyedik jogalapot el kell utasítani.

A második és harmadik jogalapról, amelyek egyfelől a Parlament Jogi Bizottságának a véleménynyilvánítás szabadságára és a *fumus persecutionis*ra vonatkozó „állandó döntéshozatali gyakorlatának” megsértésén, másfelől a jogbiztonság, a bizalomvédelem és az egyenlő bánásmód elvének megsértésén alapulnak

- 93 A felperes második jogalapjának alátámasztása érdekében azt állítja, hogy a Parlamentnek lehetősége van kialakítani saját elveit, ezáltal a többek között a parlamenti képviselők mentességére vonatkozó „döntéshozatali gyakorlatát” kialakítva, amely kötelező a többi intézményre.
- 94 Az évek folyamán a Parlament előtt kezdeményezett, a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmekre vonatkozó viták ugyanis lehetővé tették számára általános elvek megfogalmazását, amelyeket az 1987. március 10-i ülésén elfogadott parlamenti állásfoglalásban (HL C 99., 44. o.) állapított meg az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv Parlament tagjaira való alkalmazásának felülvizsgálatára vonatkozó jegyzőkönyvtervezet tárgyában a Parlamenttel folytatott konzultációs eljárás lezárásáról szóló, G.H. Donnez által készített jelentés (A2-121/86) alapján.
- 95 A Parlament így megállította a parlamenti képviselők jogainak védelmére vonatkozó elveket, nagyon széles körben megtagadva a mentelmi joguk felfüggesztését, többek között akkor, ha a véleménynyilvánításuk szabadságának védelméről van szó, és különösen ha az eljárásokat politikai ellenfeleik vagy a végrehajtó hatalom kezdeményezi.
- 96 Az ezen „állandó döntéshozatali gyakorlat” keretében megfogalmazott elveket a Parlament Jogi és Belső piaci bizottságának a „Parlament tagjainak szóló 11/2003 közlemény” című 2003. június 6-i dokumentuma (a továbbiakban: 11/2003 közlemény) foglalja össze.
- 97 A felperes azt állítja, hogy a neki felrótt megnyilvánulás egyértelműen azon politikai párt képviselőjeként és regionális parlamenti képviselőcsoportjának elnökeként általa betöltött szerepbe illeszkedik, amelynek tagja, ugyanakkor e pártnak a képviselője is a Parlamentben. Véleménye szerint ebből az következik, hogy nem tagadható meg tőle, hogy a megnyilvánulását a politikai tevékenységével közvetlenül kapcsolatosnak minősítsék. Ezért véleménye szerint nyilvánvalóan rosszhiszeműen ítélte meg úgy a Jogi Bizottság, hogy az említett megnyilvánulásra a parlamenti képviselői feladatainak ellátásán kívül került sor.

- 98 Ebből nemcsak a képviselők véleménynyilvánításának szabadságára vonatkozó, fent említett elvek megsértése következik, hanem a *fumus persecutionis* megsértése is, mivel a büntetőeljárás a LICRA által – polgári jogi igényekkel együttesen – benyújtott feljelentésen alapul, amelyet akkor és most is a felperes bevallott politikai ellenfelei irányítottak mind helyi, mind regionális szinten, valamint a Parlamentben is.
- 99 Egyébként a felperes lényegében úgy ítéli meg, hogy a francia hatóságok magatartása, és különösen az igazságügyi hatóságok magatartása szintén a *fumus persecutionis* fennállását igazolja.
- 100 Márpedig a felperes szerint a Parlament által kifejtett elvek a képviselőnek a mentelmi jog felfüggesztésével szembeni védelmét szolgálják az ilyen helyzetben.
- 101 Végül a felperes harmadik jogalapjának alátámasztása érdekében lényegében arra hivatkozik, hogy a Parlament egyfelől – megsértve a véleménynyilvánítás szabadságára és a *fumus persecutionisra* vonatkozóan általa meghatározott „döntéshozatali gyakorlatot” és elveket – megsértette a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvét, másfelől – a mentelmi joga felfüggesztésével és eltérve ezáltal a „döntéshozatali gyakorlatától” – megsértette az egyenlő bánásmód elvét is, amelyet kötelező betartani a parlamenti képviselők között.
- 102 A Parlament vitatja ezeket az állításokat.
- 103 Mivel a felperes második jogalapja keretében lényegében a Parlamentnek a mentelmi jogra vonatkozó, a 11/2003 közleményből eredő „állandó döntéshozatali gyakorlat” megsértésére hivatkozik, a harmadik jogalap keretében pedig arra hivatkozik, hogy ezen „állandó döntéshozatali gyakorlat” megsértéséből következik a jogbiztonság, a bizalomvédelem és az egyenlő bánásmód elvének megsértése, először a 11/2003 közlemény jogi jellegét kell megvizsgálni.

– A 11/2003 közlemény jogi jellegéről és a Törvényszék által végzett felülvizsgálatról

- 104 Legelőször is a 11/2003 közleményt kell megvizsgálni, amely a következőképpen szól:

„A [Jogi és belső piaci bizottság] titkárság[a] a bizottság kérelmére megfogalmazta a csatolt dokumentumot. 1979-től kezdve meghatározta azokat az eseteket, amelyekben a Parlament véleménynyilvánítással kapcsolatos ügyekben a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmeket bírált el, és a plenáris ülésen lezajlott szavazást figyelembe véve megkísérelt közös elveket kialakítani ezekből.

[...]

Habár a [j]egyzőkönyv [9.] cikke első bekezdésének a) pontja a kérdéses nemzeti parlament tagjai számára elismert mentességekre utal, a [...] Parlamentnek lehetősége van saját elvei kialakítására, létrehozva egy ún. »döntéshozatali gyakorlatot«.

[...]

Az alábbiakban szóban forgó elveknek vagy döntéshozatali gyakorlatnak olyan hatással kell bírnia, hogy kialakítsa az európai parlamenti mentesség összefüggő fogalmát, amelynek főszabály szerint függetlennek kell lennie a nemzeti parlamentekben hatályos különböző gyakorlatoktól [...]. [Mivel] megvizsgálta, hogy létezik-e a mentesség a nemzeti jogszabályokban, a Parlament [...] állandó elveket alkalmaz a mentelmi jog felfüggesztéséről történő döntéshozatalkor.

[...]

2. elv: alapelv, hogy a mentelmi jog nem függeszthető fel abban az esetben, ha azok a cselekmények, amelyekkel megvádolták a képviselőt, a politikai tevékenységébe tartoznak, vagy azzal közvetlenül kapcsolatosak.

A képviselő politikai tevékenysége alá tartozó véleménynyilvánításnak tekintendők a nyilvános gyűléseken, politikai kiadványokban, a sajtóban, könyvekben, a televízióban, politikai röpirat aláírásával és akár a bíróságokon (akár valamely nemzeti parlamentben a közönség számára fenntartott karzaton) tett nyilatkozatok [...]. A Parlament másodlagos vádak tekintetében megtagadta a mentelmi jog felfüggesztését, amikor a fővád a politikai vélemény kinyilvánításával volt kapcsolatos.

Nem lehet releváns, ami feltehetően elhangzott, vagy amit feltehetően leírtak, különösen abban az esetben nem, amikor a vélemény kinyilvánítása egy másik politikusra vagy politikai vita tárgyára vonatkozik. Ezek ellen ugyanakkor tiltakozó megjegyzések tehetők:

[...]

3. a jelentések gyakran megállapítják, hogy a véleménynyilvánítás nem minősülhet gyűlöletre való uszításnak, rágalmazásnak vagy a személy alapjogai megsértésének, illetve csoportok vagy egyének méltósága vagy jóhírveve elleni támadásnak. Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy a Parlament kitartóan nagyon liberális megközelítésmódot fogad el a politikai küzdőtéren tett véleménynyilvánítások tekintetében, megjegyezve, hogy a politikai küzdőtéren gyakran nehéz különbséget tenni a vita és a rágalmazás között.

[...]

A *fumus persecutionis* fogalma, vagyis azon vélelem, hogy a parlamenti képviselő ellen politikai tevékenységeinek károsítása céljából kezdeményeztek bírósági eljárásokat, például abban az esetben, ha a nyomozás alapja névtelen bejelentés, vagy ha a kérelmet hosszú idővel az állítások után nyújtották be. Példaképpen, ha rágalmazás miatt kártérítési eljárást kezdeményezett az egyik politikai ellenfél, az úgy tekintendő, hogy ellenkező bizonyíték hiányában az érintett parlamenti képviselő károsítására irányul, és nem a károk megtérítésére. A *fumus persecutionis* különösen akkor feltételezhető, ha az eljárásokat korábbi cselekménnyel kapcsolatban kezdeményezték, választási eljárás során, azért, hogy példát statuáljanak a megvádolt személyből, stb.

3. elv: ha a politikai ellenfél kezdeményezi az eljárásokat, ellenkező bizonyíték hiányában a mentelmi jog nem függeszthető fel, ha az eljárásokat úgy kell tekinteni, mint amelyek az érintett parlamenti képviselő károsítására irányulnak, és nem a károk megtérítésére. Ehhez hasonlóan, ha az eljárásokat olyan körülmények között kezdeményezik, amelyek alapján feltehető, hogy kizárólag abból a célból indították ezeket, hogy az érintett képviselőnek ártsanak.

[...]”

105 El kell ismerni, hogy a Parlament helyesen hivatkozott arra, hogy ezen, a Jogi és belső piaci bizottság titkársága által megfogalmazott dokumentum nem a Parlament jogi aktusa, és mindössze e bizottság szóban forgó területre vonatkozó korábbi döntéshozatali gyakorlata összefoglalásának minősül.

106 Egyébként emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a bizalomvédelemhez való jog minden olyan magánszemélyre kiterjed, akinek a helyzete akként jellemezhető, hogy a közösségi közigazgatás egyértelmű biztosítékok adásával jogos bizalmat keltett benne (a Bíróság C-37/02. és C-38/02. sz., Di Lenardo és Dilexport egyesített ügyekben 2004. július 15-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-6911. o.] 70. pontja, és a Törvényszék T-203/96. sz., Embassy Limousines & Services kontra Parlament ügyben 1998. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-4239. o.] 74. pontja). Ilyen biztosítéknak minősül a közlés formájától függetlenül a feljogosított és megbízható forrásból származó pontos, feltétlen és egybehangzó tájékoztatás (lásd

ebben az értelemben a Bíróság C-82/98. P. sz., Kögler kontra Bíróság ügyben 2000. május 25-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-3855. o.] 33. pontját és a Törvényszék T-439/09. sz., Purvis kontra Parlament ügyben 2011. október 18-án hozott ítéletének [EBHT 2011., II-7231. o.] 69. pontját). Azonban a közigazgatás nyújtotta egyértelmű biztosíték hiányában senki nem hivatkozhat ezen elv megsértésére (a Bíróság C-506/03. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2005. november 24-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 58. pontja, valamint C-182/03. és C-217/03. sz., Belgium és Forum 187 kontra Bizottság egyesített ügyekben 2006. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-5479. o.] 147. pontja). Ezen túlmenően kizárólag az alkalmazandó szabályokkal összhangban álló egyértelmű biztosítékok kelhetnek jogos bizalmat (a Törvényszék T-347/03. sz., Branco kontra Bizottság ügyben 2005. június 30-án hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2555. o.] 102. pontja és T-282/02. sz., Cementbouw Handel & Industrie kontra Bizottság ügyben 2006. február 23-án hozott ítéletének [EBHT 2006., II-319. o.] 77. pontja).

- 107 Mivel a 11/2003 közlemény nem a Parlament jogi aktusa, hanem mindössze a Jogi és belső piaci bizottság szóban forgó területre vonatkozó korábbi döntéshozatali gyakorlata összefoglalásának minősül, amelyet a Parlament főtítkársága abból a célból készített, hogy fogékonyabbá tegye a parlamenti képviselőket e döntéshozatali gyakorlatra, és mivel az ilyen dokumentum következképpen nem kötelező a Parlamentre, ebből az következik, hogy nem tartalmazhat a Parlamenttől származó olyan pontos, feltétlen és egybehangzó tájékoztatást, amely alkalmas arra, hogy a tőle származó egyértelmű biztosítékoknak minősüljön, amelyek alapján jogos bizalmat keltett a Parlament képviselőiben.
- 108 Ebből az következik, hogy a felperes semmiképpen nem hivatkozhat arra, hogy a Parlament megsértette a bizalomvédelem elvét azáltal, hogy nem vett figyelembe egy olyan dokumentumot, amely nem a Parlament jogi aktusa.
- 109 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy az intézmények kötelesek hatáskörüket az uniós jog általános elveivel – így az egyenlő bánásmód elvével és a gondos ügyintézés elvével – összhangban gyakorolni, és ezen elvekre tekintettel kötelesek figyelembe venni a hasonló kérelmekre vonatkozóan már meghozott határozatokat, és különösen figyelmesen kell megvizsgálniuk azt a kérdést, hogy ugyanúgy kell-e határozniuk, vagy sem. Az egyenlő bánásmód elvét és a gondos ügyintézés elvét továbbá össze kell egyeztetni a jogszerűség tiszteletben tartásával (lásd analógia útján a Bíróság C-51/10. P. sz., Agencja Wydawnicza Technopol kontra OHIM ügyben 2011. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 2011., I-1541. o.] 73–75. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 110 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód elve kizárja különösen, hogy az összehasonlítható helyzeteket eltérő módon kezeljék, hacsak ez a bánásmód objektíve nem igazolt (lásd többek között a Bíróság C-127/07. sz., Arcelor Atlantique et Lorraine és társai ügyben 2008. december 16-án hozott ítéletének [EBHT 2008., I-9895. o.] 23. pontját, valamint C-67/09. P. sz., Nuova Agricast és Cofra kontra Bizottság ügyben 2010. október 14-én hozott ítéletének [EBHT 2010., I-9811. o.] 78. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 111 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a közigazgatási eljárások uniós jogi garanciái közé tartozik különösen a gondos ügyintézés elve, amelyhez a hatáskörrel rendelkező intézmény azon kötelezettsége kapcsolódik, hogy az adott ügy minden lényeges elemét gondosan és részrehajlás nélkül megvizsgálja (a Bíróság C-269/90. sz. Technische Universität München ügyben 1991. november 21-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-5469. o.] 14. pontja és C-505/09. P. sz., Bizottság kontra Észtország ügyben 2012. március 29-én hozott ítéletének 95. pontja).
- 112 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Parlament mentelmi jogra vonatkozó „állandó döntéshozatali gyakorlatának” megsértésére alapított jogalapjával a felperes a gondos ügyintézés és egyenlő bánásmód elvének megsértésére kíván hivatkozni.

- 113 Feltételezve akár, hogy a 11/2003 közlemény kellően pontos jelzéseket tartalmaz arra a magatartásra vonatkozóan, amelyet a Parlament tagjai elvárhatnak a Parlamenttől abban az esetben, amikor ez utóbbinak valamely képviselő mentelmi jogáról kell nyilatkoznia különösen a véleménynyilvánítás szabadságára és a *fumus persecutionisra* tekintettel, meg kell állapítani, hogy a Parlament csak akkor térhet el ettől, ha erre vonatkozóan elégséges indokolást ad.
- 114 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikk által megkövetelt indokolást az adott ügy természetéhez kell igazítani, valamint világosan és egyértelműen kell megfogalmazni a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelését, hogy az az érdekeltek számára a meghozott intézkedés indokait megismerhetővé, a hatáskörrel rendelkező bíróság számára pedig a felülvizsgálati jogkört gyakorolhatóvá tegye. Az indokolás követelményét az ügy körülményeire, így többek között a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére és a címzettek, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem követelmény az indokolással szemben, hogy a releváns tény- és jogkérdések minden részletére kitérjen, mivel azt, hogy egy jogi aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikkben felsorolt követelményeknek, nemcsak a szövege, hanem a háttere, valamint az érintett témára vonatkozó jogszabályok összessége alapján kell megítélni (a Bíróság C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 63. pontja; C-301/96. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-9919. o.] 87. pontja és C-42/01. sz., Portugália kontra Bizottság ügyben 2004. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-6079. o.] 66. pontja).
- 115 Végül ami a jogbiztonság elvét illeti, az ítélkezési gyakorlatból kiderül, hogy ezen elv az uniós jog alapvető elvét képezi, amely megköveteli különösen, hogy a szabályozás világos és pontos legyen annak érdekében, hogy a jogalanyok félreértés nélkül megismerhessék jogaikat és kötelezettségeiket, és következésképpen ezeknek megfelelően járhassanak el. Így, amennyiben valamely jogszabály értelmét és hatályát illetően bizonyos fokú bizonytalanság merül fel, meg kell vizsgálni, hogy vajon a szóban forgó jogi aktus annyira kétértelmű-e, hogy a jogalanyok emiatt nem tudják kielégítő bizonyossággal eloszlalni az e szabály hatályát vagy tartalmát illető esetleges kétségeket (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-110/03. sz., Belgium kontra Bizottság ügyben 2005. április 14-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-2801. o.] 30. és 31. pontját).

– A megtámadott aktusról

- 116 A felperes második jogalapja alátámasztására előadja, hogy a Parlament tévesen értelmezte azon esetek értékelésére vonatkozó korábbi döntéshozatali gyakorlatát, amelyek a képviselők véleménynyilvánítási szabadságára vonatkoztak, és amelyekben felmerült a *fumus persecutionis* gyanúja.
- 117 Ami először is a véleménynyilvánítás szabadságát illeti, a Parlamentnek a 11/2003 közlemény szerinti döntéshozatali gyakorlatából következik, hogy a mentelmi jog felfüggesztésére különösen sor kerülhet akkor, ha a képviselőnek felrótt cselekmények a fagyűlöltre uszítás alá tartoznak.
- 118 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a tényeknek a hatáskörrel rendelkező hatóságok általi ilyen minősítését a megtámadott jogi aktus (A) és (B) preambulumbekzdése tartalmazza:

„A. mivel a francia ügyész kérelmezte [a felperes] [...] parlamenti képviselő parlamenti mentelmi jogának felfüggesztését azért, hogy lehetővé váljon egy vélhetően fajgyűlöltre uszítással kapcsolatos panasz kivizsgálása, valamint adott esetben az, hogy [...] a francia elsőfokú, a fellebbviteli és legfelső bíróság elé álljon,

B. mivel [a felperes] mentelmi jogának felfüggesztése egy fajgyűlöletre uszítással kapcsolatos vélhető szabálysértéshez kapcsolódik, amelynek előzménye egy 2008. október 3-án, a Rhône-Alpes régióának a [felperes] elnökölte Front Nationalhoz tartozó képviselőcsoportja által közzétett sajtóközlemény volt”.

- 119 Egyébként ami a *fumus persecutionist* illeti, meg kell állapítani, hogy a felperes elleni eljárást nem a politikai ellenfele indította, hanem egy olyan egyesület, amelyet a francia jog feljogosított arra, hogy bírósági eljárást kezdeményezzen a loi du 29 juillet 1881 sur la liberté de la presse ([a sajtószabadságról szóló 1881. július 29-i törvény] *Bulletin des Lois*, 1881., n° 637., 125. o.) értelmében rasszista vagy antiszemita megnyilvánulások vagy írások ellen; hogy nem névtelen bejelentésre indult meg a nyomozás; hogy a megindított nyomozás nem korábbi cselekmények vagy választási eljárás során elkövetett cselekmények miatt indult; és hogy a Parlament által figyelembe vett tényekre tekintettel – amelyeket végeredményben a felperes sem vitatott – nem állapítható meg, hogy az eljárás nyilvánvalóan arra irányult, hogy a felperesből példát statuáljanak.
- 120 A Parlament korábbi döntéshozatali gyakorlatában meghatározott egyetlen olyan feltétel sem teljesül tehát a jelen esetben, amely miatt a Parlament a múltban elutasította volna a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet.
- 121 A Parlament tehát helyesen állapította meg a felperes mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló határozatban, hogy:
- „[A] jelen esetben a Parlament nem talált bizonyítékot a *fumus persecutionisra*, azaz arra, hogy komoly és megalapozott gyanú állna fenn arra vonatkozóan, hogy az ügyet a képviselőnek szánt politikai kár okozása céljából nyújtották volna be a bírósághoz”.
- 122 Ebből az következik, hogy a Parlament – mind a véleménynyilvánítás szabadságára, mind pedig az esetleges *fumus persecutionis* fennállására vonatkozó értékelés alapján – teljesítette azon kötelezettségét, hogy gondosan és pártatlanul megvizsgálja a jelen ügy valamennyi releváns körülményét, és a felperes nem bizonyította, hogy megsértették a gondos ügyintézés elvét.
- 123 Ugyanez igaz az egyenlő bánásmód elvére is: a felperes – a Parlamentnek a 11/2003 közleménnyel megvilágított korábbi döntéshozatali gyakorlatára tekintettel – nem bizonyította, hogy más bánásmódban részesült ahhoz képest, mint amelyben a Parlament képviselői hasonló helyzetekben rendszerint részesülnek.
- 124 Ezenkívül a 11/2003 közlemény jogi jellegére tekintettel, amely nem a Parlament dokumentuma (lásd a fenti 107. és 108. pontot), a felperes nem hivatkozhat eredményesen a jogbiztonság elvének a Parlament általi megsértésére az alapján, hogy a Parlament általa nem várt módon figyelmen kívül hagyta a közleményt, mivel e közlemény, amelyet a Parlament főtitkársága egyedül fogalmazott meg, következésképpen nem tekinthető a fenti 115. pontban felidézett ítélkezési gyakorlat szerinti szabályozásnak.
- 125 Végezetül az előző megfontolások összességéből az következik, hogy a megtámadott jogi aktus elégséges indokolással rendelkezik a fent hivatkozott két kérdésre vonatkozóan.
- 126 A második és a harmadik jogalapot következésképpen egészükben el kell utasítani.

Az ötödik, az eljárási szabályzatnak az esetlegesen a képviselő hivatalától való megfosztását eredményező eljárásra vonatkozó rendelkezéseinek a megsértésére alapított jogalapról

- 127 A felperes lényegében arra hivatkozik, hogy azok a cselekmények, amelyek miatt eljárást folytatnak vele szemben, a francia jogban a passzív választójog elvesztésének mellékbüntetésével járhatnak, amely a választói mandátumától való megfosztást eredményezi.
- 128 Márpedig a francia kormány nem tartotta tiszteletben az eljárási szabályzat 3. cikkének (6) bekezdésében szereplő eljárást, és a levelezésében elmulasztotta közölni, hogy a felperes ellen indított eljárás következménye a képviselői mandátumától való megfosztás.
- 129 Ezenkívül a felperes szerint a Parlament egyetlen szerve sem kért erről tájékoztatást a francia kormánytól. Márpedig a Parlament elnökének a Jogi Bizottság tudomására kellett volna hoznia e lényeges információt, és az figyelembe vehette volna még akkor is, ha a felperes e mellékbüntetésre való ítélete fölöttébb valószínűtlen.
- 130 Véleménye szerint ebből az következik, hogy e lényeges eljárási szabály megsértése érvényteleníti az illetékes bizottság jelentését, és következésképpen a felperes mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló határozatot.
- 131 A Parlament vitatja ezeket az állításokat.
- 132 Az állandó ítélkezési gyakorlat alapján egy közösségi intézmény eljárási szabályzatának a célja az, hogy a megfelelő igazgatás érdekében megszervezze belső szolgálatának a működését. Ebből következik, hogy a megsemmisítés iránti kereset alátámasztása érdekében a természetes és jogi személyek nem hivatkozhatnak e szabályok állítólagos megsértésére, amelyeknek egyébként sem célja a magánszemélyek védelme (a Bíróság C-69/89. sz., Nakajima kontra Tanács ügyben 1991. május 7-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-2069. o.] 49. és 50. pontja; lásd ebben az értelemben a Bíróság C-443/05. P. sz., Common Market Fertilizers kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 13-án hozott ítéletének [EBHT 2007., I-7209. o.] 144. és 145. pontját).
- 133 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a lényeges eljárási szabály megsértése csak akkor vonja maga után a szóban forgó határozat megsemmisítését, ha megállapítást nyer, hogy e szabálytalanság hiányában a megtámadott határozatnak más lett volna a tartalma (lásd ebben az értelemben a Bíróság 209/78-215/78. és 218/78. sz., Landewyck és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1980. október 29-én hozott ítéletének [EBHT 1980., 3125. o.] 47. pontját, és a Törvényszék a T-279/02. sz., Degussa kontra Bizottság ügyben 2006. április 5-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-897. o.] 416. pontját).
- 134 A jelen ügyben a felperes által felhozott első kifogás lényegében arra irányul, hogy a Törvényszék állapítsa meg, hogy a francia hatóságok nem teljesítették az eljárási szabályzat 3. cikkének (6) bekezdéséből eredő azon kötelezettségeiket, hogy tájékoztassák a Parlamentet az esetlegesen a felperes mandátumától való megfosztását eredményező eljárás létéről.
- 135 Márpedig meg kell állapítani, hogy az eljárási szabályzat 3. cikkének (6) bekezdése nem ír elő semmilyen ez irányú kötelezettséget a tagállamok számára.
- 136 Az eljárási szabályzat 3. cikkének (6) bekezdése ugyanis azt írja elő, hogy ha a tagállamok illetékes hatóságai olyan eljárást kezdeményeznek, amely egy képviselő hivatalától való megfosztásával járhat, a Parlament elnöke az eljárás állásáról rendszeres tájékoztatást kér, és az ügyet az illetékes mandátumvizsgáló bizottság elé utalja, amelynek javaslatára a Parlament az ügyben álláspontot alakíthat ki.

- 137 E cikk rendelkezései így a Parlament elnöke, és nem a tagállamok által követendő eljárást határozzák meg. Végezetül mindenképpen kizárt, hogy a Parlament eljárási szabályzata alapján bármilyen kötelezettség megállapítható volna a tagállamok terhére.
- 138 Az első kifogást következőképpen el kell utasítani.
- 139 A második kifogás azon alapul, hogy a Parlament egyetlen szerve – kezdve annak elnökével – sem rótt a francia hatóságoknak, hogy nem tájékoztatták a Parlamentet arról, hogy a felperest megfoszthatják a hivatalától, noha az elnöknek fel kellett volna hívnia az illetékes bizottság figyelmét e kötelezettségzegésre, amelyet figyelembe vehetett volna e bizottság a felperes mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozat elfogadásakor.
- 140 Márpedig meg kell állapítani, hogy az eljárási szabályzat 3. cikkének (6) bekezdése, amely nem az egyének védelmének biztosítására irányuló szabályokat tartalmaz, kizárólag – amint arra a Parlament hivatkozik – arra irányul, hogy lehetővé tegye a Parlament számára, hogy folyamatosan tájékoztassák a nemzeti hatóságok által az esetlegesen a képviselő hivatalától való megfosztását és az esetleges felváltását eredményező eljárásban tett lépésekről.
- 141 Ebben az értelemben egy olyan rendelkezésről van szó, amelynek célja a Parlament megfelelő belső működésének biztosítása, és e rendelkezés nem minősül tehát a képviselő mentelmi joga felfüggesztésére irányuló eljárás lényeges eljárási követelményének.
- 142 Ebből következik, hogy a második kifogást is el kell utasítani.
- 143 Az ötödik jogalapot következőképpen egészében el kell utasítani.

A hatodik, a kontradiktórius eljárás elve és a védelemhez való jog megsértésére alapított jogalapról

- 144 A felperes azt állítja, hogy a kontradiktórius eljárás elve és a védelemhez való joga megsértésének minősül az, hogy nem volt lehetősége védekezését előadni a mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozattal kapcsolatos plenáris ülésen tartott szavazáskor, és hogy az Európai Parlament elnökéhez címzett, erre irányuló kérelmét elutasították.
- 145 Elismeri, hogy igaz ugyan, hogy az eljárási szabályzat 7. cikke (8) bekezdésének harmadik albekezdése előírja, hogy a 151. cikk sérelme nélkül, a vitában nem szólalhat fel az a képviselő, akinek a kiváltságait vagy mentességeit az ügy érinti.
- 146 E rendelkezéssel szemben azonban jogellenességi kifogást hoz fel, azt állítva, hogy az ellentétes a védelemhez való joga tiszteletben tartásával, és különösen a meghallgatáshoz való jogával.
- 147 E tekintetben először arra hivatkozik, hogy pusztán azért, mert zárt ülésen meghallgatta a Jogi Bizottság, nem tekinthető úgy, hogy a védelemhez való jogát tiszteletben tartották, holott az előadó által készített jelentés tartalmát nem ismerete.
- 148 Másodsorban a felperes megjegyzi, hogy a bizottsági ülések jegyzőkönyvei nem említik azon képviselők neveit, akik ténylegesen jelen voltak a meghallgatásán, hanem csupán jelenléti ívet tartalmaznak. Márpedig véleménye szerint nem vett részt a meghallgatásán az e jelenléti ívet aláíró minden képviselő.

- 149 Harmadsorban arra hivatkozik, hogy több olyan képviselő, aki részt vett a jelentésre vonatkozó szavazáson, nem volt jelen a meghallgatásakor. Márpedig általánosan elfogadott a fegyelmi, bírósági vagy közigazgatási eljárásokban, hogy csak azok hozhatnak döntést, akik meghallgatták az érintettet, ami feltételezi, hogy ugyanazok a személyek vesznek részt az érintett meghallgatásában és a rá vonatkozó határozat meghozatalában.
- 150 Negyedsorban meghallgatásának e megtagadása továbbá ellentétes több parlamenti szokással, és különösen a francia nemzetgyűlés eljárási szabályzata 80. cikkének (7) bekezdésével, amely előírja, hogy a képviselő részt vesz azokon a vitákon, amelyek a mentelmi joga felfüggesztésének vizsgálatára irányulnak.
- 151 Ötödsorban a felperes arra hivatkozik, hogy a Parlament ráadásul kizárta a vita minden lehetőségét, amikor az eljárási szabályzat 138. cikke (2) bekezdésének megfelelően vita nélküli, a javaslat módosítás nélkül történő elfogadására irányuló egyszerűsített eljárást alkalmazott. Márpedig ezen általános jellegű rendelkezés a véleménye szerint nem alkalmazható, mivel az eljárási szabályzat 7. cikke (8) bekezdésének a mentelmi jogra vonatkozó különös rendelkezései a maguk részéről előírják a vitát.
- 152 Végül hatodsorban a jogi aktusok vitával vagy vita nélkül történő elfogadására irányuló javaslatokat megvizsgálja a képviselőcsoportok elnökeinek értekezlete. Márpedig a felperes szerint ezen az értekezleten a független képviselőknek nincs választott képviselőjük, és csak egy kinevezett képviselővel rendelkeznek, akinek nincs szavazati joga, így módon nem kérheti vita tartását, ami szerinte a független képviselők hátrányos megkülönböztetése újabb esetének minősül, a T-222/99., T-327/99. és T-329/99. sz., Martinez és társai kontra Parlament egyesített ügyekhez hasonlóan, amelyben a Törvényszék 2001. október 2-án hozott ítéletet (EBHT 2001., II-2823. o.).
- 153 Rá kell arra mutatni, hogy a tárgyaláson a felperes kifejtette, hogy a jogalapja kizárólag a Parlament belső eljárásjogi szabályai által a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelem vizsgálatakor nyújtott biztosítékok hiányára vonatkozik, nevezetesen a kontradiktórius vitára és a védelemhez való jog tiszteletben tartására, azonban nem állította, hogy a jelen ügyben megsértették ezeket a belső eljárásokat.
- 154 A Parlament vitatja ezeket az állításokat.
- 155 A felperes érvelése – ahogyan a tárgyaláson pontosította – lényegében azon állításból áll, hogy a plenáris ülésen szeretett volna felszólalni védelme céljából, és hogy e jogot megtagadták tőle, mivel az eljárási szabályzat 7. cikke (8) bekezdése és 138. cikke (2) bekezdése rendelkezéseinek együttes alkalmazása megakadályozza vita tartását, és azt, hogy ott felszólaljon.
- 156 A felperes ugyanis úgy ítéli meg, hogy az eljárási szabályzat 138. cikke (2) bekezdésének alkalmazása megakadályozta a vita tartását, amelyet azonban e szabályzat 7. cikkének (8) bekezdése előír, és hogy az eljárási szabályzat 7. cikke (8) bekezdésének alkalmazása ezenkívül megakadályozza azt, hogy a képviselő felszólaljon, ha ilyen vitára kerül sor.
- 157 A felperes elismeri, hogy a Parlament kétségtől megfelelt az eljárási szabályzat rendelkezéseinek, viszont vitatja az ilyen eljárás jogszerűségét, mivel úgy ítéli meg, hogy az ellentétes mind a védelemhez való jog tiszteletben tartásával, mind pedig a kontradiktórius eljárás elvével.
- 158 Következésképpen azt kell először megvizsgálni, hogy kellett volna-e a plenáris ülésen vitát tartani, másodsorban, ha igen, a felperestől itt megtagadhatták volna-e a felszólalást, és következésképpen az eljárási szabályzat 7. cikke (8) bekezdésének rendelkezései e tekintetben jogellenesek-e, és végül harmadsorban a Parlament által követett eljárással kapcsolatos további kifogások megkérdőjelezzik-e ezen eljárás menetének jogszerűségét.

– A plenáris ülésen történő vita tartásáról

- 159 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy a felperes nem azért vitatja az eljárási szabályzat 7. cikkének (8) bekezdését, mivel az vita tartását írja elő, hanem kizárólag azért, mert e vitán az érintett képviselő nem szólhat fel.
- 160 Először tehát azt kell megvizsgálni, hogy lehet-e az eljárási szabályzat 138. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseit alkalmazni, amely vita és módosítás nélküli egyszerűsített eljárást ír elő a plenáris ülésen, amikor az valamely képviselő mentelmi jogával kapcsolatos határozatot fogad el.
- 161 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy az olyan nem jogalkotási állásfoglalási indítványt, amelyet a bizottsági tagok kevesebb mint egytizedének ellenszavazatával fogadtak el, módosítás és vita nélküli szavazásra tűzik a Parlament napirendtervezetére, kivéve ha a Parlament másként nem határoz az Elnökök Értekezlete javaslatára, vagy egy képviselőcsoport vagy legalább negyven képviselő kérésére.
- 162 Először is meg kell állapítani, hogy – amint azt a Parlament állítja – az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése szerinti „nem jogalkotási állásfoglalási indítvány” fogalma – a „jogalkotási aktusra irányuló javaslat” fogalmával szemben – magában foglalja az eljárási szabályzat 7. cikkének (2) bekezdése szerinti „határozati javaslatot”, és ezen értelmezést végeredményben a felperes sem vitatta.
- 163 Másodsorban meg kell jegyezni, hogy az eljárási szabályzat csak a bizottságban tartott vita végén, és amennyiben itt a tagok kevesebb mint egytizede szavazott a javaslat ellen, írja elő, hogy az ezután *ipso iure* követendő eljárás az eljárási szabályzat 138. cikkében foglalt vita és módosítás nélküli eljárás, és ezt az eljárás gazdaságossága érdekében írja elő e szabályzat.
- 164 Harmadsorban ki kell emelni, hogy az eljárási szabályzat mindazonáltal előír olyan védelmi mechanizmusokat, amelyek a bizottságbeli szavazás ellenére lehetővé teszik a vitát a plenáris ülésen az Elnökök Értekezlete javaslatára, vagy egy képviselőcsoport vagy legalább negyven képviselő kérésére.
- 165 A plenáris ülés előtti vita tehát nincsen teljesen kizárva, még ha a 138. cikk (2) bekezdésének rendelkezései azt is eredményezik, hogy a plenáris ülés napirendjére vita és módosítás nélküli szavazás céljából kerül kitézésre a napirendi pont.
- 166 Negyedsorban az eljárási szabályzat 7. cikkének (8) bekezdése nem azt írja elő, hogy a plenáris ülésen kötelező vitát tartani, hanem azon feltételek előírására szorítkozik, amelyek szerint e vitát – ha arra sor kerül – le kell folytatni, a jelen esetben a képviselő mentelmi joga felfüggesztésére vonatkozó javaslat melletti és az elleni indokokra korlátozódó vita formájában, amely ezenkívül nem járhat semmilyen módosítás benyújtásával.
- 167 Ebből az következik, hogy e rendelkezések egyáltalán nem zárják ki, hogy ha a határozati javaslatot elfogadták a bizottságban, és a bizottsági tagok kevesebb mint egytizede szavazott ellene, a napirendi pontot *ipso iure* az eljárási szabályzat 138. cikke (2) bekezdésének megfelelően, vita és módosítás nélküli szavazás céljából tűzik ki a plenáris ülés napirendjére.
- 168 A 7. cikk (8) bekezdése tehát nem minősül *lex specialisnak*, amelytől a 138. cikk (2) bekezdése nem enged eltérést, hanem éppen ellenkezőleg, e két rendelkezés eljárásjogi szempontból kiegészítő kapcsolatban áll, amelynek célja a Parlament munkájának megkönnyítése a plenáris ülésen, ha csak nagyon csekély kisebbség szavazott az illetékes bizottság által elfogadott javaslat ellen, sőt, ha semmilyen kisebbség sem szavazott e javaslat ellen.

- 169 Végül azt kell pontosítani, hogy a Parlament – anélkül, hogy a felperes azt vitatta volna – kifejtette, hogy a Parlament rendszerint az eljárási szabályzat 138. cikkének (2) bekezdésében foglalt vita nélküli eljárást követte a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmekre vonatkozó határozatok tekintetében, és hogy a 7. cikk (8) bekezdésében foglalt plenáris ülés előtti vitára csak kivételesen került sor, mivel kizárólag az illetékes bizottságon belüli szavazás eredménye határozta meg, hogy alkalmazandó-e a 138. cikk (2) bekezdése.
- 170 Ezenkívül egyfelől meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben azért tűzték ki e napirendi pontot vita és módosítás nélküli szavazás céljából a plenáris ülés napirendjére, mert a bizottság elfogadta a határozati javaslatot, és itt a tagok kevesebb mint egytizede szavazott a javaslat ellen. Másfelől meg kell állapítani – amit a felperes sem vitat –, hogy az Elnökök Értekezlete, egyetlen képviselőcsoport és negyven képviselő sem nyilatkozott úgy, hogy nyissanak vitát a mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozatra vonatkozóan.
- 171 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Parlament helyesen alkalmazta az eljárási szabályzat 138. cikke szerinti módosítás és vita nélküli eljárást.
- 172 Következésképpen és összegezve, amennyiben a felperes a kifogásai megfogalmazásához a tárgyaláson tett pontosítások ellenére továbbra is az eljárással való visszaélésre hivatkozik, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint csak akkor lehet hatáskörrel való visszaélés esetéről beszélni – melynek az eljárással való visszaélés az egyik formája –, ha tárgyilagos, releváns és következetes bizonyítékok alapján nyilvánvaló, hogy a megtámadott aktust kizárólag vagy legalább főként a hivatkozott céltól eltérő cél elérése vagy az ügy körülményeinek kezelésére a Szerződés által kifejezetten előírt eljárás megkerülése érdekében fogadták el (a Bíróság C-342/03. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2005. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-1975. o.] 64. pontja és C-310/04. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-7285. o.] 69. pontja).
- 173 Ennélfogva az eljárási szabályzat 138. cikkének (2) bekezdése alapján jogos, hogy a jelen ügyben ezt a napirendi pontot módosítás és vita nélküli szavazás céljából tűzték ki a plenáris ülés napirendjére, mivel a határozati javaslatot elfogadta a bizottság, és a tagoknak legfeljebb kevesebb mint egytizede szavazott a javaslat ellen; a jelen ügyben nincsen semmilyen tárgyilagos és releváns bizonyíték arra, hogy a megtámadott jogi aktust valamely erre vonatkozóan kifejezetten előírt eljárás megkerülése érdekében fogadták volna el.
- 174 Másodsorban azt kell megvizsgálni, hogy a Parlament által követett eljárás szabályszerűsége ellenére – a felperes állításának megfelelően – a védelemhez való jog és a kontradiktórius eljárás tiszteletben tartására vonatkozó alapelvekkel ellentétes-e a valamely képviselő mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló határozat elfogadására vonatkozó olyan eljárásjogi mechanizmus, mint amelyet a Parlament eljárási szabályzata állapít meg.
- 175 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a védelemhez való jog és különösen a meghallgatáshoz való jog minden olyan eljárásban történő tiszteletben tartása, amely valamely személlyel szemben indult, és e jogalanyra nézve hátrányos intézkedéshez vezethet, az uniós jog alapelvei közé tartozik, és ezt a jogot még a szóban forgó eljárásra vonatkozó szabályozás teljes hiánya esetén is biztosítani kell (a Bíróság C-344/05. P. sz., Bizottság kontra De Bry ügyben 2006. november 9-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-10915. o.] 37. pontja és a Törvényszék T-390/08. sz., Bank Melli Iran kontra Tanács ügyben 2009. október 14-én hozott ítéletének [EBHT 2009., II-3967. o.] 91. pontja). Ezt az elvet egyébként az Alapjogi Charta 41. cikke (2) bekezdésének a) pontja is kimondja.
- 176 Ezen elv értelmében az érintettnek a rá vonatkozó határozat elfogadása előtt lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy eredményesen kifejtse álláspontját az e határozat elfogadásának alapjául szolgáló tények és körülmények valóságtartalma és relevanciája tekintetében (lásd ebben az értelemben a

Bíróság 44/69. sz., Buchler kontra Bizottság ügyben 1970. július 15-én hozott ítéletének [EBHT 1970., 733. o.] 9. pontját és C-458/98. P. sz., Industrie des poudres sphériques kontra Tanács ügyben 2000. október 3-án hozott ítéletének [EBHT 2000., I-8147. o.] 99. pontját).

- 177 Ebből az következik, hogy ezen elvekkel összhangban nem fogadható el a határozat olyan tények és körülmények alapján, amelyekkel kapcsolatban az érintettnek nem volt lehetősége e határozat elfogadása előtt eredményesen kifejezni az álláspontját.
- 178 A meghallgatáshoz való jog nem jelenti feltétlenül nyilvános vita tartását minden olyan eljárásban, amely valamely személlyel szemben indult, és rá nézve hátrányos intézkedéshez vezethet.
- 179 A védelemhez való jog és a kontradiktórius eljárás tiszteletben tartása következőképpen nem jelenti azt, hogy a képviselő mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló határozat Parlament általi elfogadását feltétlenül meg kellene előznie a plenáris ülésen tartott vitának.
- 180 A felperes végezetül azt sem bizonyította, hogy ezen elv széles körben érvényesülne a tagállamok jogában, vagy pedig a francia jogban.
- 181 A Parlament ugyanis – anélkül, hogy a felperes azt vitatta volna – a tárgyaláson előadta, hogy Franciaországban 1995 óta a nemzetgyűlés azon hivatalának, ahová a képviselő tartozik, feladata a mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozat meghozatala, és nem a plenárisan ülésező nemzetgyűlésnek.
- 182 Tekintetbe kell venni viszont az eljárási szabályzat 7. cikkének (3) bekezdését, amely előírja, hogy a mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemmel érintett képviselőnek lehetőséget kell adni a meghallgatásra, és az általa a tárgyhoz tartozónak ítélt bármely irat vagy egyéb írásos bizonyíték előterjesztésére. Képviselőtében ezenkívül másik képviselő is eljárhat.
- 183 A védelemhez való jog és a kontradiktórius eljárás elve tekintetében tehát elegendő biztosítékot kap az érintett a képviselők mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelmek elbírálása céljából a Parlament által bevezetett eljárásban.
- 184 A felperes következőképpen tévesen hivatkozik arra, hogy a védelemhez való jog és a kontradiktórius eljárás tiszteletben tartásának elvével ellentétes a Parlament eljárási szabályzatában – annak 7. és 138 cikkében – a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmek elbírálására vonatkozó hatályos eljárásjogi mechanizmus.
- 185 Ezenfelül a jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felperes nem vitatja, hogy a Jogi Bizottság meghallgatta a határozati javaslatának elfogadása előtt.
- 186 Ezenkívül a felperes nem bizonyította, hogy milyen olyan tényeket vagy körülményeket vett figyelembe a Jogi Bizottság vagy a Parlament, amelyekkel kapcsolatban nem volt lehetősége álláspontja kifejtésére a mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozat elfogadása előtt.
- 187 Ezen túlmenően a felperes mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló határozat indokolásából kiderül, hogy a Parlament válaszolt arra a két fő érvére, amelyre a felperes a Törvényszék előtt újra hivatkozik, azaz arra, hogy a feladatai ellátása körében járt el, és hogy *fumus persecutionis* áll fenn, amely igazolja, hogy a mentességét ne függeszék fel.
- 188 Következőképpen meg kell állapítani, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a jelen ügyben megsértették a védelemhez való jogát vagy a kontradiktórius eljárás elvét.

– A képviselő azon jogáról, hogy felszólaljon az eljárási szabályzat 7. cikkének (8) bekezdése szerinti vitában

189 Az előző megállapításokra tekintettel hatástalannak kell tekinteni a felperes azon érvelését, miszerint a védelemhez való jog tiszteletben tartásával és a kontradiktórius eljárás elvével ellentétes az, hogy a mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozat elfogadásakor nem volt joga arra, hogy felszólaljon a plenáris ülésen tartott vitán.

190 Ugyanis, bár az eljárási szabályzat 138. cikkének (2) bekezdése alapján lehetőség van arra, hogy a plenáris ülés napirendjére vita és módosítás nélküli szavazásra tűzzenek ki valamely képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó határozati javaslatot, hatástalan az arra alapított kifogás, hogy jogellenes az, ha nem teszik lehetővé számára, hogy e vitában felszólaljon.

191 Ebből továbbá az következik, hogy ilyen körülmények között nem róható fel A.-nak, a plenáris ülés elnökének, hogy nem adta meg a szót a felperesnek a mentelmi joga felfüggesztésére vonatkozó vitában, mivel semmilyen vitát nem tűztek ki.

– A felperes által előadott egyéb, az eljárás lefolytatására vonatkozó kifogásokról

192 Az arra alapított kifogást illetően, miszerint az illetékes bizottságon belüli vitára zárt ülésen került sor, meg kell jegyezni, hogy az eljárási szabályzat 103. cikkének (4) bekezdése alapján történt ez így, és hogy e cikk értelmében mindig ezen eljárást kell alkalmazni a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmek vizsgálatára mind az érintett képviselő, mind pedig – az eljárási szabályzat 7. cikke (11) bekezdésének megfelelően – a viták bizalmosságának védelme érdekében.

193 A felperest következésképpen a Parlament képviselői számára hasonló körülmények között biztosított szokásos bánásmódhoz képest egyáltalán nem kezelték eltérően vagy különlegesen.

194 Ami az arra alapított kifogást illeti, miszerint az illetékes bizottságon belüli vitára azt megelőzően került sor, hogy a felperes megismerhette volna a jelentéstervezet tartalmát, ami nem tette lehetővé, hogy megfelelően védekezhessen, meg kell jegyezni, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a jelentéstervezet már a meghallgatásának időpontjában, azaz 2011. január 26-án létezett, és hogy azt előzetesen az illetékes bizottság tagjainak tudomására hozták, azonban vele nem közölték.

195 Mindenesetre emlékeztetni kell ezzel kapcsolatban arra, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a Jogi Bizottság vagy a Parlament milyen olyan tényeket vagy körülményeket vett figyelembe, amelyekkel kapcsolatban nem volt lehetősége álláspontja kifejtésére a mentelmi joga felfüggesztéséről szóló határozat elfogadása előtt.

196 Ebből következik, hogy e kifogást el kell utasítani.

197 Ami az arra alapított kifogást illeti, hogy a bizottsági vitában részt vevő képviselők nem ugyanazok voltak, akik részt vettek annak szavazásán, először is meg kell állapítani, hogy a Parlament helyesen – és anélkül, hogy a felperes azt vitatta volna – állította, hogy nincsen egyetlen olyan belső rendelkezés vagy szabály sem, amely megkövetelné, hogy a bizottság összetétele megegyezzen a vita és a szavazás során, amennyiben a határozatképességet tiszteletben tartják, amit alátámaszt az, hogy nem a képviselők által egyedileg elfogadott aktusokról van szó, hanem a parlamenti bizottság aktusairól.

198 Másodsorban emlékeztetni kell arra, hogy a Parlament által bevezetett eljárás szerint a képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemnek az illetékes bizottság számára való átadását követően a képviselőt e bizottság meghallgatja. Ezt követően a bizottság előadónak kinevezett tagja jelentést készít, e jelentés melléklete a határozati javaslat. E jelentést, amelyhez mellékeltek a határozati javaslatot, ezt követően a bizottság tagjai elé szavazásra bocsátják.

- 199 Márpedig a felperes nem bizonyította, hogy a jelen ügyben nem követték ezt az eljárást.
- 200 Ezenkívül ki kell emelni, hogy a bizottság elé szavazásra előterjesztett határozati javaslat kifejti azokat az indokokat, amelyek alapján a Parlament úgy ítélte meg, hogy a felperes nem parlamenti képviselőként a feladati körében járt el, és hogy a *fumus persecutionis* fennállását sem bizonyították.
- 201 Ezenfelül ismételten emlékeztetni kell arra, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a Jogi ügyek bizottságának tagjai milyen olyan tényeket vagy körülményeket vettek figyelembe az e bizottságon belüli szavazáskor, amelyekkel kapcsolatban a felperesnek nem volt lehetősége kifejteni az álláspontját.
- 202 Végül harmadsorban a Parlament azon aktusát illetően, amely politikai jelleggel rendelkezik (lásd a fenti 59. pontot), semmilyen párhuzam nem vonható a fegyelmi vagy bírósági eljárásokat meghatározó szabályokkal az említett eljárások tekintetében álláspont kialakításával megbízott tanácsadó szervek összetételére vonatkozóan.
- 203 A kifogást következésképpen el kell utasítani.
- 204 Ami a francia joghoz képest fennálló eljárásjogi – feltételezve, hogy megállapított – különbségekre alapított kifogást illeti (lásd a fenti 181. pont), meg kell állapítani, hogy e kifogás hatástalan, mivel a jelen ügyben nem a határozatok elfogadására vonatkozóan a francia jogban előírt eljárás alkalmazandó, hanem az eljárási szabályzatban előírt eljárás.
- 205 E kifogást következésképpen el kell utasítani.
- 206 Következésképpen a hatodik jogalapot egészében el kell utasítani, valamint az eljárási szabályzat 7. cikke (8) bekezdésének harmadik albekezdésére irányuló jogellenességi kifogást is.
- 207 Összegezve, a felperes mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó T-346/11. sz. ügyben el kell utasítani a megsemmisítés iránti keresetet.

A kártérítési keresetről a mentelmi jog felfüggesztésére vonatkozó T-346/11. sz. ügyben

- 208 A felperes keresetében egy kártérítésre irányuló kérelem előadására szorítkozik.
- 209 A Parlament vitatja e kérelmet.
- 210 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az Unió az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében, a szervei jogellenes magatartása esetén fennálló szerződésen kívüli felelősségéhez több feltétel együttes teljesülése szükséges, nevezetesen az intézményekkel szemben kifogásolt magatartás jogellenessége, a kár valós jellege, valamint az állítólagos magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállása (lásd a fenti 58. pontban hivatkozott Gollnisch kontra Parlament ügyben hozott ítélet 90. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 211 A Közösség felelőssége megállapításának e három feltétele kumulatív (a Bíróság C-257/98. P. sz., Lucaccioni kontra Bizottság ügyben 1999. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5251. o.] 14. pontja és a Törvényszék T-43/98. sz., Emesa Sugar kontra Tanács ügyben 2001. december 6-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-3519. o.] 59. pontja). Így ezen feltételek egyikének hiánya elegendő a kártérítési kereset elutasításához (a Törvényszék T-146/01. sz., DLD Trading kontra Tanács ügyben 2003. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-6005. o.] 74. pontja).

212 Mivel a jelen ügyben nem teljesül a Parlament magatartásának állítólagos jogellenességével kapcsolatos feltétel, a felperes mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló parlamenti határozat egyáltalán nem jogellenes (lásd a fenti 207. pont), ezen intézmény felelőssége nem állapítható meg az EUMSZ 340. cikk második bekezdése alapján, és a kártérítési keresetet el kell utasítani.

A megsemmisítés iránti keresetről és a kártérítési keresetről a felperes mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló határozatra vonatkozó T-347/11. sz. ügyben

213 A felperes hat, a T-346/11. sz. ügyben előadott jogalapokhoz hasonló jogalapra hivatkozik a mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló parlamenti határozat ellen indított megsemmisítés iránti keresetének alátámasztása érdekében.

214 Elsőként a jegyzőkönyv 9. cikkének megsértésére, másodsorban a Parlament Jogi Bizottsága „állandó döntéshozatali gyakorlatának” megsértésére, harmadsorban a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének megsértésére, negyedsorban a képviselői függetlenség megsértésére, ötödsorban az eljárási szabályzat 3. cikke (4) bekezdésének második albekezdésében szereplő, esetlegesen a képviselő hivatalától való megfosztását eredményező eljárásra vonatkozó rendelkezések megsértése, és hatodsorban a kontradiktórius eljárás elvének és a védelemhez való jognak a megsértésére hivatkozik.

215 A felperes keresetében továbbá egy kártérítésre irányuló kérelem előadására szorítkozik.

216 A Parlament lényegében egyszerre hivatkozik a kereset elfogadhatatlanságára, mivel a mentelmi jog fenntartásáról szóló határozat mindössze véleménynek minősül, és nem alkalmas arra, hogy az érintett jogi helyzetét befolyásolja a fenti 34. pontban hivatkozott Marra egyesített ügyekben hozott ítélet 44. pontja nyomán kialakult ítélkezési gyakorlat értelmében, és a felperes eljáráshoz fűződő érdekének hiányára, mivel az ez utóbbi mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló határozatot a mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló határozattal egyszerre hozta meg a Parlament.

217 Ezenfelül a Parlament vitatja a felperes érvelését, és a T-346/11. sz. ügyben hivatkozottakhoz hasonló indokok alapján a megsemmisítési kereset alátámasztása érdekében a felperes által előadott jogalapok elutasítását, valamint a kártérítési kereset elutasítását kéri.

218 Amint azt az állandó ítélkezési gyakorlat is elismerte, a jogvita tárgyának – az eljáráshoz fűződő érdekhez hasonlóan – a bírósági határozat kihirdetéséig ki kell tartania, ellenkező esetben a kereset oka fogyottá válik; ez tehát feltételezi, hogy a kereset az eredményén keresztül alkalmas arra, hogy az azt kezdeményező fél számára előnnyel járjon (a Bíróság C-362/05. P. sz., Wunenburger kontra Bizottság ügyben 2007. június 7-én hozott ítéletének [EBHT 2007., I-4333. o.] 42. pontja és a Törvényszék T-45/06. sz., Reliance Industries kontra Tanács ügyben 2008. szeptember 24-én hozott ítéletének [EBHT 2008.; II-2399. o.] 35. pontja).

219 Mivel a mentelmi jog felfüggesztéséről szóló határozattal szemben indított keresetet a Törvényszék elutasította (lásd a fenti 207. pont), meg kell állapítani, hogy a felperesnek semmilyen előnye sem származna azon ítéletből, amely a mentelmi jog fenntartásának elutasításáról szóló parlamenti határozat jogszerűségéről határozná.

220 Ugyanis, még ha – bár szinte teljesen kizárt, mivel a hivatkozott jogalapok hasonlóak azokhoz a jogalapokhoz, amelyeket a mentelmi jog felfüggesztéséről szóló határozat tekintetében az előzőekben elutasított a Törvényszék – a felperes mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló határozatot megsemmisítené a Törvényszék, a megsemmisítő ítélet nem befolyásolná a jogi helyzetét, mivel a mentelmi joga továbbra is fel lenne függesztve, és mivel következésképpen azt nem tarthatná fenn ezzel egyidejűleg a Parlament.

- 221 Következésképpen nem szükséges a felperes mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló határozatra vonatkozó T-347/11. sz. ügyben a megsemmisítés iránti keresetről határozni.
- 222 Ami a kártérítési keresetet illeti, a fenti 210. pontban felidézett, az Unió szerződésen kívüli felelősségére vonatkozó feltételeket illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az okozati összefüggéssel kapcsolatos feltétel akkor teljesül, ha az érintett intézmény által elkövetett kötelezettségzegés és a hivatkozott kár között közvetlen okozati összefüggés van, amely összefüggés meglétét a felperesnek kell bizonyítania. Az Unió felelősségét csak olyan kár vonatkozásában lehet megállapítani, amely kellően közvetlenül következik az érintett intézmény jogellenes magatartásából, vagyis az szükséges, hogy e magatartás legyen a kár meghatározó oka. Viszont nem az Unióra hárul a szerveinek eljárásából – akár csak áttételesen – következő összes hátrányos következmény jóvátétele (lásd a fenti 58. pontban hivatkozott Gollnisch kontra Parlament ügyben hozott ítélet 110. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 223 A jelen ügyben – mivel a Parlamentnek nem volt más lehetősége, minthogy megállapítsa, már nem szükséges a felperes mentelmi jogának fenntartására irányuló kérelemről határozni, miután a mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemmel fordultak hozzá – meg kell állapítani, hogy pusztán az e kérelemről való határozathozatal okozhatott volna sérelmet a számára, ami önmagában megalapozta volna a Parlament felelősségét, ha jogellenes lett volna, azonban nem volt az (lásd a fenti 212. pontot).
- 224 Ebből az következik, hogy semmilyen okozati összefüggés nem állapítható meg a felperes által hivatkozott állítólagos nem vagyoni kár és azon jogellenességek között, amely véleménye szerint a mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló határozatot érintik.
- 225 Ebből következik, hogy a kártérítési keresetet el kell utasítani.

A költségekről

- 226 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a értelmében a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 227 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 6. §-a értelmében, ha az eljárás okafogyottá válik, a költségekről a Törvényszék szabad mérlegelése szerint határoz.
- 228 A felperest, mivel pervesztes lett a T-346/11. sz. ügyben, valamint a T-347/11. sz. ügyben a kártérítési kereset tekintetében, a Parlament kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére, ideértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárással kapcsolatos költségeket is.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék a T-346/11. sz. ügyben előterjesztett megsemmisítés iránti keresetet és kártérítési keresetet elutasítja.**
- 2) **A T-347/11. sz. ügyben előterjesztett megsemmisítés iránti keresetről már nem szükséges határozni.**
- 3) **A Törvényszék a T-347/11. sz. ügyben előterjesztett kártérítési keresetet elutasítja.**

4) A Törvényszék Bruno Gollnisch kötelezi a költségek viselésére, ideértve a T-346/11. sz. és a T-347/11. sz. ügyben az ideiglenes intézkedés iránti eljárással kapcsolatban felmerült költségeket is.

Azizi

Frimodt Nielsen

Kancheva

Kihirdetve Luxembourgban, a 2013. január 17-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

Jogi háttér.....	1
A kiváltságokról és mentességekről szóló jegyzőkönyv	1
A Parlament eljárási szabályzata	2
A jogvita előzményei.....	5
Eljárás és a felek kérelmei.....	7
Indokolás	8
Előzetes észrevételek	8
A parlamenti képviselők mentelmi jogának a jegyzőkönyv által létrehozott rendszeréről	8
A jegyzőkönyv értelmében vett mentelmi jog felfüggesztése és mentelmi jog fenntartása között teendő különbségről	10
A jogorvoslathoz való jog gyakorlásáról és a Törvényszék által ennek keretében gyakorolt felülvizsgálat terjedelméről.....	11
A megsemmisítés iránti keresetről a felperes mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó T-346/11. sz. ügyben.....	12
Az első, a jegyzőkönyv 9. cikkének megsértésére és a negyedik, a képviselői függetlenség megsértésére alapított jogalapról	12
A második és harmadik jogalapról, amelyek egyfelől a Parlament Jogi Bizottságának a véleménynyilvánítás szabadságára és a fumus persecutionisra vonatkozó „állandó döntéshozatali gyakorlatának” megsértésén, másfelől a jogbiztonság, a bizalomvédelem és az egyenlő bánásmód elvének megsértésén alapulnak	15
– A 11/2003 közlemény jogi jellegéről és a Törvényszék által végzett felülvizsgálatról	16
– A megtámadott aktusról.....	19
Az ötödik, az eljárási szabályzatnak az esetlegesen a képviselő hivatalától való megfosztását eredményező eljárásra vonatkozó rendelkezéseinek a megsértésére alapított jogalapról	21

A hatodik, a kontradiktórius eljárás elve és a védelemhez való jog megsértésére alapított jogalapról	22
– A plenáris ülésen történő vita tartásáról	24
– A képviselő azon jogáról, hogy felszólaljon az eljárási szabályzat 7. cikkének (8) bekezdése szerinti vitában	27
– A felperes által előadott egyéb, az eljárás lefolytatására vonatkozó kifogásokról	27
A kártérítési keresetről a mentelmi jog felfüggesztésére vonatkozó T-346/11. sz. ügyben	28
A megsemmisítés iránti keresetről és a kártérítési keresetről a felperes mentelmi joga fenntartásának elutasításáról szóló határozatra vonatkozó T-347/11. sz. ügyben	29
A költségekről	30